

1 četvrtak, 10.07.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 ... Početak u 09.06h
5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molimo, ustanite.
6 Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju otvara zasjedanje.
7 Izvolite sjesti.
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospođo tajnice. Dobro
9 jutro svima. Molim da najavite predmet.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet
11 broj IT-05-88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih*.
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo. Svi su optuženi ovdje.
13 Da su gospodin Krgović i gospodin Haynes ovdje, svi bi bili na broju, ali nismo.
14 Na strani Tužiteljstva, primjećujem da su tu gospodin McCloskey, gospodin Thayer
15 i gospodin Vanderpuye. Da li ima nekog još? Ne. Uredu.
16 Nema preliminarnih pitanja, pretpostavljam. Možda ćemo se kasnije po
17 nekoliko pitanja obratiti stranama. Trebamo završiti još s dokumentima tima
18 Obrane gospodina Popovića u vezi s prethodnim svjedokom. Gospodine Živanoviću.
19 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Mi smo dali
20 popis naših dokumenata, podijelili smo ga timovima i Tužilaštvu.
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li kakvih prigovora, gospodine
22 McCloskey?
23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne sada. Nekolicina dokumenata nije
24 obrađena preko svjedoka, ali smo razgovarali s gospodinom Živanovićem i mislim
25 da su sastavni dio izvještaja. Pa ako bude problema, javit ćemo, ali mislim da
26 neće biti.
27 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ste se time pozabavili i
28
29
30

1 prošli puta. U suštini ste rekli da se dokumenti odnose na izvještaj vještaka
2 ili nešto slično tomu, pa da onda stoga nećete davati prigovor.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To se ticalo dokumenata tima gospodina
4 Nikolića, ali mislim da je situacija ista. Tužiteljstvo ima još jedan dokument
5 koji želi ponuditi. To je 1D1302. To je izvještaj Matowietskyog koji je gospodin
6 Živanović rekao da će u to vrijeme ponuditi na usvajanje u spis. U međuvremenu
7 je promijenio mišljenje, predomislio se. S obzirom na to kako je korišten i
8 zašto, ja bih tražio da se uvrsti u spis.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Mislim da je jedan od razloga zbog kojeg
11 gospodin Živanović se time nije koristio je bio taj što sam ja sasvim jasno
12 rekao da ću dati prigovor na njegovo usvajanje u spis. Gospodin McCloskey to
13 nije znao. Ja nisam s njime razgovarao o tome. Zauzimam isti stav kao i prije.
14 Naime, dva pasusa veoma dugog izvještaja su spomenuta. Ona su pročitana. Može ih
15 se usvojiti u spis da budu dokazni predmet, odvojeno, i ja na to ne prigovaram.
16 Ali zašto bi cijeli izvještaj išao u spis, ja to doista ne znam.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bi ova dva pasusa možda činila
18 dio zaključaka?

19 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, ali ja sam koristio samo jedan.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali oni su bili dio zaključaka
21 povezanih sa ovim drugim pasusom. Samo trenutak, gospodine McCloskey. Gospođo
22 Fauveau?

23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ja u potpunosti podržavam
24 ovo što je rekao moj kolega gospodin Josse i rekla bih samo, dodala bih, da se

25

26

27

28

29

30

1 radi o dokumentu koji je veoma dugačak i koji se tiče 1993., a 1993. stvarno
2 nije relevantna za ovo suđenje. Osim toga, mislim da je Sudsko vijeće uvelo
3 praksu da, u situaciji kada imamo samo dva pasusa predočena i koja su pročitana
4 tokom rasprave, da nema potrebe da se cijeli dokument nudi na usvajanje u spis.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvolite, gospodine McCloskey.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] 1993. godina jeste od značajne
7 relevantnosti za ovaj predmet. Naime, historijat ove situacije je od ključne
8 važnosti za razumijevanje naše optužnice i zašto smo kao predmet naše optužnice
9 uzeli 1995. To ne znači da mi što smo se ograničili na 1995., ne smijemo se
10 detaljno baviti 1993. Ovaj svjedok se detaljno bavio 1992., 1993. Čuli smo
11 dokument za dokumentom, izjavu za izjavom, o situaciji koja se ticala Nasera
12 Orića i 28. divizije. I Matowietzky se zatim koristio za jedan zaključak, a ja
13 mislim da je bitno imati cijeli izvještaj zato što ga je Obrana koristila za
14 zaključak i kako bi potkrijepila mnogo od onog što je svjedok rekao. Naime, vi
15 morate znati da Obrana takve stvari iznosi na vlastiti rizik. Oni ne mogu uzeti
16 samo jedan komadić nečega i očekivati da će taj komadić postojati sam za sebe. I
17 onaj pasus iznad je očito bio vrlo važan. Ta dva zaključka, međutim ne daju
18 cijeli kontekst ako se ne vidi cijeli izvještaj.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Očito je da imamo osam strana u ovom
21 postupku, sedam optuženih, i možda bi Sudsko vijeće trebalo to imati na umu, u
22 odnosu na ovo što je upravo rekao gospodin McCloskey.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvolite, gospodine Lazareviću.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Tim Obrane gospodina Borovčanina bi
2 samo želio reći da mi podupiremo ono što su rekly naše kolege, i to da je praksa
3 Sudskog vijeća bila da tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka se uvodi u spis samo
4 ono što je svjedoku pročitano.

5 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Mi to podržavamo. Dobro jutro.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi smatrate također da su događaji iz
7 1993. nerelevantni?

8 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Ne. Meni je samo drago što su moje
9 uvažene kolege bile otvorene i poštene sa Sudom u vezi s time. Ali ja se ne
10 slažem s kolegama da... odnosno, ne slažem se da je 1993. relevantna i Sud to
11 zna iz naših dokaznih predmeta.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

13 [Sudije vijećaju]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, ovo je naš stav: mi još nismo u
15 poziciji točno znati da li će za naše potrebe vijećanja, kad dođe do te faze,
16 biti potrebno imati u spisu samo tu jednu stranicu koja je iskorištena, da li će
17 to biti dovoljno. Moguće je da će doći do situacije u kojoj, za bolje
18 razumijevanje situacije, trebat će nam cijeli taj zaključak, ali i ostatak
19 izvještaja ili drugi dijelovi tog izvještaja. Dakle, naša odluka je da za sad
20 usvajamo u spis samo tu jednu stranicu, uz ogradu da, bude li postojala potreba
21 na našoj strani da imamo cijeli izvještaj UN-a, onda ćemo tražiti da se uvrsti u
22 spis i svakako ćemo vam dati do znanja da smo to učinili. Izvolite, gospodine

23

24

25

26

27

28

29

30

1 McCloskey.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Žao mi je što se nisam bolje spremio za
3 ovo pitanje. Ja sam mislio da će ga gospodin Živanović ponuditi na uvrštavanje u
4 spis. Radi se o izvještaju od tek 20 stranica i molim da Sudsko vijeće uzme u
5 obzir ovo što je Tužiteljstvo reklo. Sad kad pogledam ove zaključke, možda bismo
6 se trebali svesti na samo to poglavlje, ali radi se o 20 strana.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, izvolite.

8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja bih samo željela ispraviti zapisnik.
9 Stranica 2, red 25, prvi red stranice 25 /prevod engleskog transkripta:
10 "Stranica 2, zadnji red, red 25 ili stranica 3, prvi red"/, to nije točno što
11 sam ja rekla. Nisam rekla da 1993. nije relevantna, već sam rekla da nije
12 predmet ovog suđenja. A ipak postoji razlika u tome.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Hvala. To je bitno. Dakle, svi
14 ovi dokumenti tima gospodina Popovića se uvrštavaju u spis. Pretpostavljam da
15 drugi timovi Obrane nemaju prigovora na to?

16 [Pretresno vijeće i sekretar se savjetuju]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Čini se da mnogi od tih dokumenata još
18 nemaju prijevod i ti će, dakako, ostati označeni za identifikaciju sve dok ne
19 budu prevedeni na zadovoljstvo svih strana i tada će automatski biti pretvoreni
20 u dokazne predmete.

21 U vezi s dokumentom koji je Tužiteljstvo dalo na uvid u spis, mislim da
22 smo bili jasni. Za sad ćemo uvrstiti u spis samo tu stranicu, a onda ćemo u
23 dogledno vrijeme o tome odlučivati. Izvolite, gospodine McCloskey.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Rekli su mi da je to stranica 18 tog
2 izvještaja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu.

4 Završili smo sa izvođenjem dokaza prvog tima Obrane. Počinjemo s drugim
5 danas. U međuvremenu, prije nego što dam riječ gospodinu Beari, imamo podnesak
6 time Obrane Nikolića. Ja bih molio da se s njime pozabavite i da nam se onda
7 obratite. Da. Imate li odgovor?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da. Mi ćemo odgovor dati zajedno sa
9 svim drugim.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Gospodine Ostojić, imate 60
11 minuta.

12 Uvodna riječ Odbrane:

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući, časni
14 Sude. Pozdravljam uvažene kolege s obje strane, gospodina Bearu i druge
15 optužene.

16 Časni Sude, svakako je privilegija nakon dvije godine ponovo imati
17 priliku obratiti vam se i još jednom u ime tima Obrane gospodina Beare, želio
18 bih vam zahvaliti što ste nam dali tu priliku.

19 Čuli smo dosta dokaza, ali mislim da nismo čuli dovoljno dokaza. Moje
20 preliminarne opaske su da dokazi da su zločini se desili, odnosno da su
21 počinjeni, nije dovoljan da bi se pojedinca proglasilo krivim. Kazneni postupak
22 zahtijeva mnogo više; zahtjeva da Tužiteljstvo utvrdi, van razumne sumnje, da je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 optuženi odgovoran za zločine, prije nego što se osuda može donijeti. Ja to
2 spominjem zbog toga što ono što pada na pamet je teret dokazivanja krivice.
3 Moramo se još jednom podsjetiti da mi, Obrana, nemamo apsolutno nikakav teret na
4 sebi da dokazujemo bilo kakve elemente ili činjenice u ovom predmetu. Teret
5 dokazivanja je nešto o čemu, na temelju sudske prakse, treba voditi računa
6 Tužiteljstvo. Ono nosi taj teret tokom cijelog sudskog postupka, pa čak i za
7 vrijeme dokaznog postupka Obrane.

8 Taj teret, bez obzira koliko bio težak, a on je da se dokaže nešto van
9 razumne sumnje, je ključni princip krivičnog prava. Taj teret se nikada ne
10 prebacuje na pleća optuženog niti Obrane. I time što smo odlučili dokazivati i
11 izvoditi naše dokaze tokom ove faze postupka, ne znači da mi prebacujemo teret
12 na naša pleća, već je to tek jedan korak dalje u postupku i u interesu pravde,
13 da se pomogne ovom časnom Sudskom vijeću da sagleda područja i pitanja koja nisu
14 dokazana van razumne sumnje i da pokažemo Sudskom vijeću gdje se mogu izvoditi
15 određeni razumni logični zaključci u korist optuženog.

16 Prvo pitanje o kojem bih želio govoriti i prezentirati kao nešto što
17 ćemo dokazivati jeste pitanje evakuacije i deportacije, donosno prisilnog
18 premještanja. Paragraf 78., druge izmijenjene konsolidirane Optužnice kaže,
19 prema tvrdnjama Tužiteljstva, da je gospodin Beara planirao, organizirao i
20 pomagao u prikupljanju, zatočavanju i transportiranju Muslimana muškaraca.
21 Nadalje, oni tvrde da je nadgledao, pomagao i nadzirao ljude muškarce iz
22 Potočara, dok su ih stavljali u zatočeničke centre na području Zvornika. Koje

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokaze mi očekujemo da ćemo izvesti i zašto?

2 U početku, moram reći Sudu da jedan od naših svjedoka, premda je ona
3 svjedokinja koja je zajedničarka, jest demografkinja, doktorica Svetlana
4 Radovanović. Ona će, nadamo se, doći tokom našeg dokaznog postupka jer smo je
5 stavili na popis svjedoka za juli, kako bi pomogla Sudskom vijeću i pokazala nam
6 da postoje manjkavosti i nedostaci u analizi demografske situacije vještaka
7 kojeg je Tužiteljstvo pozvalo. Također vjerujemo da će ona tokom svog iskaza
8 nadalje razobličiti ne samo manjkavosti u toj analizi, već i manjkavosti u
9 metodologiji koja je korištena i zaključcima koje su demografski vještaci
10 izvukli na strani Tužiteljstva.

11 Mi smatramo da će nam njen iskaz i izvještaj pomoći da točnije prikažemo
12 broj građana i stanovništvo koje je postojalo u Srebrenici u to ključno vrijeme.
13 Kako bismo stvari zadržali u kontekstu, mislim da je važno znati jesu li ti
14 građani u Srebrenici sami bili izbjeglice i da li je Vlada BiH u bilo koje
15 vrijeme, a konkretno 1993., izričito, kao što smo i bili svjedoci s vremena na
16 vrijeme, zabranila im da napuštaju Srebrenicu. Njihova spremnost da napuste
17 Srebrenicu će biti pitanje o kojem ćemo podosta reći.

18 Kretanje, odnosno sklanjanje civila, u suradnji na Nizozemskim
19 bataljonom, po našem mišljenju je bila evakuacija koja je bila rezultat vojne
20 nužnosti i nije predstavljala niti deportaciju niti prisilno premještanje.

21 Kada pogledamo tvrdnje koje Tužiteljstvo iznosi u paragrafu 78 druge
22 izmijenjene konsolidirane Optužnice, kad pogledamo riječi koje su koristili, da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 je planirao, organizirao i pomagao, moram reći da, po mom mišljenju,
2 Tužiteljstvo je iznijelo dokaze koji ne samo da su sumnjive prirode, već oni ni
3 ne postoje u pogledu gospodina Beare. Ono na što ćemo se mi usredotočiti kao na
4 ključno pitanje, a mislimo da bi se i Sudsko vijeće na to trebalo usredotočiti,
5 jeste gdje se gospodin Beara u tom ključnom vremenu nalazio. Mi znamo nekoliko
6 stvari koje je Tužiteljstvo učinilo tokom svoje istrage i tokom svog dokaznog
7 postupka, kao i preko svjedoka koje su ovdje pozivali. I oni sami priznaju da
8 nemaju dokaza, apsolutno nemaju dokaza, o tome gdje se gospodin Ljubiša Beara
9 nalazio od 16. jula sve do 31. jula 1995. Mislim da je gospodin Butler u januaru
10 ove godine sasvim jasno i razumno to i rekao.

11 Osim toga, kada je riječ o gospodinu Beari, premda Tužiteljstvo iznosi
12 ove široke tvrdnje, nema nikakvih dokaza u vezi s time gdje se on nalazi od 1.
13 jula do 11. jula, uključujući 11. jula 1995. S obzirom na to, kad pogledamo
14 njihove navode, ne postoje dokazi u odnosu na planiranje, organiziranje, niti
15 pomaganje. Dokazi nisu izneseni i još jednom ponavljamo: nije na nama teret da
16 Sudu dokazujemo gdje se gospodin Beara nalazio, već treba preko dokaza koje su
17 oni iznijeli baciti razumnu sumnju na nedostatak dokaza.

18 No usprkos tome, u interesu pravde i u duhu toga da Sudskom vijeću
19 iznesemo dokazne predmete koji imaju dokaznu vrijednost, mi ćemo izvoditi dokaze
20 premda dakako nije niti naša dužnost, niti je na nama teret da pokažemo,
21 otkrijemo i ukažemo na slabosti u tezama Tužiteljstva.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Izvodit ćemo dokaze, već smo ih i čuli, da je VRS u to vrijeme bio
2 podijeljen na šest geografskih cjelina u smislu šest korpusa koji su pokrivali
3 šesto geografskih cjelina: 1. krajiški korpus, 2. krajiški korpus, Sarajevsko-
4 romanijski korpus, Hercegovački korpusa, Istočno-bosanski korpus, kao i, na
5 temelju onoga što znamo iz ovog suđenja, Drinski korpus.

6 Mi postavljamo ovo pitanje: da li bi VRS ili bilo koja vojska i njen
7 glavni štab, usprkos onoj ofanzivi do koje je došlo u proljeće 1995. na području
8 Krajine i Bihaća, propustila poslati štabne oficire na ta područja u julu 1995.
9 Mi znamo odgovor na to pitanje jer je Tužiteljstvo izvelo jednog svjedoka,
10 Mihajla Milovanovića, koji je bio načelnik štaba, i on tvrdi da je bio na drugom
11 frontu, odnosno na području Bihaća, odnosno Istočno-bosanskog korpusa. Imamo
12 dokaze i nadamo se da ćemo ih izvesti - očekujemo da ćemo ih izvesti - a oni će
13 pokazati da je od 16. jula, otprilike 10 do 15 dana /prevod engleskog
14 transkripta: "10 do 12 dana"/, gospodin Beara odlazio na područja zone
15 različitih korpusa VRS-a, uključujući 1. krajiški korpus, 2. krajiški korpus i
16 Istočno-bosanski korpus.

17 Prema navodima Tužiteljstva, nitko nije odlazio na ta područja, premda
18 se spremao rat i premda su postojala borbena dejstva na svima frontovima, kako
19 istočno i zapadno, tako i sjeverno i južno. Bilo bi nerealno očekivati da je
20 cijeli Glavni štab, odnosno cijeli VRS, bio koncentriran na enklavu Srebrenice i
21 Žepe.

22 Tražit ćemo dokaze od ljudi koji su bili u tim različitim podređenim
23 korpusima, a očekujemo i svjedočenje vozača gospodina Ljubiše Beare, Miloša
24
25
26
27
28
29
30

1 Tomovića. Morat ću se određeno vrijeme zadržati na ovom svjedoku i reći da je
2 vozača gospodina Beare Tužiteljstvo pozvalo da razgovara s njima jednom i
3 nakratko smo čuli od njihovog glavnog istražitelja, Tomasa Blascyka u to
4 vrijeme... od njega smo nešto kratko o tome čuli i on je doista obavijestio
5 Tužiteljstvo o tome gdje se gospodin Beara u to vrijeme nalazio. On ih je
6 obavijestio o tome da je vozio gospodina Bearu, kako na područje 1. i 2.
7 krajiškog korpusa, tako i na područje Istočno-bosanskog korpusa. Zašto njihovi
8 istražitelji, zašto njihovi analitičari nisu imali te informacije je nešto što
9 će biti predmet diskusije pred ovim Sudskim vijećem kasnije, a to će biti
10 ustvari, točnije rečeno, tokom završne riječi.

11 Tu su informaciju imalo dugo vrijeme, imaju je već duže, pa ipak se
12 njome ne koriste, ostavljajući nas u mraku. Slično tome, Tužiteljstvo je znalo
13 ili je trebalo znati, da kada veoma preplašeni, zastrašeni pojedinac koji nije
14 imao pravnog zastupnika niti ikakve pripreme, s greškom i u krivu izjavljuje pod
15 zakletvom, a za zapisnik, da sam nikada nije bio u Beogradu 13. odnosno 14. jula
16 1995., mi smatramo da je dužnost Tužiteljstva, s obzirom da ima sve dokaze koje
17 su zaplijenili, da pomogne tom svjedoku kako bi se od njega dobio jasan i iskren
18 odgovor. Gospodin Tomović, tokom razgovora koji je vođen s njim, tvrdi da 13.
19 jula 1995. nije bio u Beogradu, a to jednostavno nije tačno. Kako mi to znamo?
20 Kada mu se pomoglo da mu se osvježi pamćenje - to su dokazi koje mi očekujemo da
21 ćete Vi čuti - kada se gospodinu Tomoviću pomoglo da mu se osvježi pamćenje, on
22 se toga sjetio i potvrdio da je doista 13. jula 1995. bio u Beogradu po
23 naređenju Zdravka Tolimira.

24

25

26

27

28

29

30

1 Čini se jednostavnim, međutim stvari se kompliciraju sve više jer
2 siguran sam da svi mislite na to kako smo osvježili njegovom pamćenje. Pa, reći
3 ću da smo se ponovo u tome koristili dokazima koji su u posjedu Tužiteljstva,
4 kako bismo pomogli, istražili i iznašli istinu. U početku smo pitali gospodina
5 Tomovića da li je on vodio dnevnik. On je rekao da nije. Mi smo pronašli međutim
6 neki dnevnik. To nije bio dnevnik niti gospodina Beare niti gospodina Tomovića.
7 Bio je dnevnik jednog američkog novinara iz Phoenixa, Arizone, koji je srpskog
8 podrijetla.

9 Ovaj američki novinar također je bio pozvan i s njime je vođen razgovor
10 u Tužiteljstvu. To je dnevnik koji je on vodio u isto vrijeme kada je posjećivao
11 područje Srebrenice, Beograda, Pala i Sarajeva u julu 1995. On je svakodnevno
12 bilježio podatke o tome s kim se nalazio, tko ga je vozio, kamo su ga vozili i
13 odakle. Ta dnevna evidencija ima za dan 13. juli zabilježeno da je gospodin
14 Robert Đurđević iz Phoenixa, Arizone, američki novinar kojeg sam upravo
15 spomenuo, da ga je Miloš Tomović pokupio. Kad smo pitali gospodina Tomovića da
16 li se sjeća tog američkog novinara, rekao je da se sjeća, ali se nije mogao
17 sjetiti datuma. Rekao je: "Sjećam se da sam pokupio jednog Amerikanca,
18 gospodine, u Beogradu i da sam ga odvezao dolje u Vlasenicu kako bi se pojavio
19 na sastanku sa generalom Mladićem." Na naslovnoj stranici ovog dnevnika, a i
20 onda i u samom dnevniku, kao što moje uvažene kolege znaju, ovaj novinar
21 detaljno opisuje da ga je gospodin Tomović vozio, kamo ga je vozio, što su
22 vidjeli, koje su punktove prošli i s kim su se sreli.

23 Na naslovnoj stranici tog dnevnika, mislim da stoji, a to je napisao sam
24
25
26
27
28
29
30

1 novinar, da ovaj dnevnik ne treba otvarati niti objelodanjivati, nego kad
2 proteknu dvije do tri godine nakon završetka rata u bivšoj Jugoslaviji. Taj
3 dnevnik je stvaran u to vrijeme, istodobno kako su se zbivali ti događaji i, za
4 razliku od drugih dokumenata, ni u jednom trenutku nije bio u posjedu nikoga
5 drugoga već Tužiteljstva. Dakle, nije mijenjan, niti manipuliran.

6 Kada smo se prvobitno sastali s gospodinom Tomovićem, pitali smo ga ovo:
7 "Sjećate li se još čega? Jeste li sigurni da se radilo o 13-om?" Nije se mogao
8 sjetiti ničeg drugog. Međutim kad smo mu pokazali dnevnik, premda je on na
9 engleskom jeziku, mi smo ga za njega preveli i pokazali mu datume, a datumi se
10 jasno vide u dnevniku, njegova prva reakcija je bila: "O Bože! To znači da sam
11 lagao Tužiteljstvu kad sam im rekao da uopće nisam odlazio u Beograd 13. jula
12 1995."

13 Međutim gospodin Tomović nije lagao Tužiteljstvu tokom tog razgovora.
14 Gospodin Tomović je preplašen. Gospodin Tomović je, kao i većina svjedoka kada
15 se suoče sa zahtjevom Tužiteljstva da govore o događajima koji su strašni i
16 tragični, svakako bio uplašen. Gospodin Tomović je napravio grešku. Međutim
17 izvor koji potvrđuje da je gospodin Tomović doista bio u Beogradu 13. jula 1995,
18 taj izvor je nezavisan i treba ga ovaj Sud prihvatiti bez spora.

19 Ostatak priče se dakako bavi direktno onime gdje se nalazio gospodin
20 Beara. Milan Stanić, naš istražitelj, i Milan Stanić /u engleskom transkriptu:
21 "Miloš Tomović"/ će se pozabaviti tim pitanjem ko se vozio s gospodinom Milanom
22 Stanićem /u engleskom transkriptu: "Milošem Tomovićem"/ kad je odlazio u
23 Beograd? Vidjet ćemo.

24

25

26

27

28

29

30

1 Kad pogledamo to u kontekstu onoga što se događalo 12. jula, muškarci
2 Muslimani su pobjegli u šumu, a da za to nije VRS znao, niti Drinski korpus.
3 Drinski korpus se našao u situaciji gdje nisu uključeni u borbena dejstva u
4 samoj Srebrenici. 12-og su se vodili pregovori kako bi se evakuiralo civilno
5 stanovništvo uz sudjelovanje Nizozemskog bataljona. Većinom su se događaji u
6 Srebrenici odvijali brzo, tiho i vrlo brzo su bili gotovi. Dakako da je 14. jula
7 bio rođendan gospodina Beare. Mi smo to u mnogo navrata i spominjali. Mi smo, u
8 najmanju ruku, to spomenuli tokom naše uvodne riječi prije dvije godine.
9 Gospodin Beara je imao razloga otići u Beograd i dokazi koje ćemo mi izvesti će
10 pomoći da se ukaže na te razloge i na to gdje se on konkretno tog datuma
11 nalazio.

12 Mi znamo i mi shvaćamo da sam prisustvo, odnosno odsustvo sa prizora
13 zločina ne čini osobu niti krivom niti nevinom, osobito s obzirom na veoma
14 široku i, po mom mišljenju, dosta razvodnjenu teoriju udruženog zločinačkog
15 poduhvata kojom nas Tužiteljstvo tereti. Usprkos tome, mi čvrsto vjerujemo da
16 pitanje toga gdje se gospodin Beara nalazio i ono što je još itekako bitno, da
17 će to pitanje, gdje se on nalazio, biti veoma važno kad se budemo bavili
18 pitanjem planiranja, organiziranja i pomaganja.

19 Nisam siguran da li mi gospodin predsjedavajući kaže da stanem. Ah,
20 uredu.

21 U tom pogledu, dokazi koji su izvedeni su, ustvari, u skladu s time gdje
22 se gospodin Beara nalazio. Čak i iz dokaza koje je Tužiteljstvo izvelo, vidimo
23 da gospodina Bearu niko nikada nije vidio u Srebrenici. Možemo pogledati ako
24 želimo bilo koji od tih video snimaka. Nikad ga nisu vidjeli u Potočarima. Imamo

25

26

27

28

29

30

1 i te video snimke. Nikad ga nisu vidjeli u hotelu *Fontana*, bilo tokom prvog,
2 drugog ili trećeg sastanaka, a svakako ga nisu vidjeli niti na zabavi koja je
3 održana zbog umirovljena gospodina Živanovića.

4 To je važno iz nekoliko razloga. Očiti je razlog da ga nisu vidjeli jer
5 on tamo nije bio; on fizički nije bio tamo tokom tog vremenskog perioda. Također
6 je važno jer smatramo da to pokazuje ono što sam spomenuo prije dvije godine kao
7 pripojenost nekog grupi. Naime, gospodin Beara nije bio u toj uskoj grupi koja
8 je slijedila Mladića i druge i bio je osobito isključen iz svih ključnih i
9 relevantnih situacija.

10 Ustvari, ja vjerujem da naš prvi svjedok danas će posvjedočiti o toj
11 odvojenosti i dat će Vijeću neke dodatne podatke o tome zato što je važno da se
12 to stavi u kontekst i treba biti dozvoljeno. Prije nego što je osnovan VRS, Sud
13 treba da zna gdje je bio gospodin Beara i ko su bili njegovi podređeni.
14 Naprimjer ovaj sljedeći svjedok će pokazati Sudu, nadamo se, da je 1990. i 1991.
15 godine gospodin Zdravko Tolimir bio podređeni gospodinu Beari. Kada gospodin
16 Tolimir odlazi u VRS, nekoliko mjeseci kasnije, otprilike šest, ukoliko sam u
17 pravu, gospodin Beara se priključuje VRS-u i on postaje ne nadređeni ili ne
18 ostaje nadređen gospodinu Tolimiru, već postaje njegov podređeni, usprkos
19 činjenici da je gospodin Tolimir 9 do 10 godina mlađi od gospodina Beare. Svi mi
20 koji smo proučavali bilo kakve vojne zakone i znamo bilo što o činovima, možemo
21 uvidjeti značaj tog dokaza i učinak koji on ima. Po našem mišljenju,
22 relevantnost jeste u tome zašto je gospodin Beara ustvari bio izdvojen ili
23 odvojen od generala Mladića i drugih.

24 Prirodno, VRS je bio novoformirana vojska. Imala je brojne sukobe unutar
25 same sebe, kao i sa političkim strankama i sa pro-srpskim nacionalistima i sa

26

27

28

29

30

1 položaja moći na vlastitoj teritoriji. Nevoljenje, nepostojanje povjerenja,
2 nepostojanje suradnje i, iskreno govoreći, nedostatak dobrih odnosa, se možda
3 nabolje ilustriraju osjećajima, stavovima i mišljenjima da su civili,
4 uključujući i doktora Karadžića, imali za bivše oficire JNA. Bivši oficiri JNA
5 nisu bili pro-srpski nacionalisti. Novi politički val i novopolitičke strane
6 koje su tražile, kao što Tužilaštvo tvrdi, različiti sastav Bosne ili Srbije ili
7 bivše Jugoslavije i to doista i jesu bili ti pro-nacionalisti. Gospodin Beara je
8 bio politički diametrično suprotstavljen politici koja se je stvarala na tom
9 području u to vrijeme.

10 Imamo jednog svjedoka, odnosno svjedoke, koji će to pokazati Sudu.
11 Naprimjer doktor Srđa Trifković, za kojeg Tužilaštvo izgleda neformalno
12 sugerira, možda čak i formalno, da možda nije relevantan. On je također još
13 jedan američki novinar srpskog porijekla koji je bio savjetnik doktoru
14 Karadžiću, ne samo 1992. i 1993. On je bio na Palama u julu 1995. On je bio s
15 doktorom Karadžićem i drugim civilnim moćnicima koji su razgovarali i ispitivali
16 činjenice kako su se odvijale na terenu. I to je također, sasvim iskreno,
17 potvrđeno od strane svjedoka čiji je dnevnik naveden na početku našeg današnjeg
18 razgovora. On tu piše da se također sreo sa doktorom Srđom Trifkovićem na
19 Palama, da su razgovarali, da se od ranije znaju, očigledno zato što su obojica
20 novinari.

21 Mislim da je doktor Srđa Trifković... da će njegovo svjedočenje pokazati
22 koliko diametrično suprotni su bili srpski civilni pro-nacionalisti kada se radi

23
24
25
26
27
28
29
30

1 posebno o bezbjednjacima JNA. To nije bilo samo nešto što je bio... da ih ne
2 vole, već je bilo snažno neprijateljstvo i nepovjerenje. Mi pokrećemo ovo, mada
3 znam da je ovo pitanje u žalbenom postupku, zato što je Tužilaštvo uvelo dokaze
4 o jednom pokojniku, a da nije dalo priliku za unakrsno ispitivanje Vijeću /kako
5 je prevedeno/. To se radilo o Miroslavu Deronjiću, kao što znamo, kao civilu iz
6 Bratunca.

7 Nevjerojatno je reći da doktor Karadžić, koji je bio toliko suprotno
8 postavljen politički, ne samo bio neprijateljski raspoložen, već je bio i... da
9 on naprosto ne bi mogao dati i povjeriti tajnu poruku da se ubiju Muslimani
10 Bošnjaci u području Srebrenice. To ne samo da je nelogično, već je i nerazumno i
11 to nije osnova ni za što, bez obzira na pokušaj Tužilaštva da daju ta
12 svjedočenja Sudu kroz pokojnog gospodina Deronjića.

13 S druge strane, mi znamo da civil, gospodin Deronjić, je bio vrlo
14 blizak doktoru Karadžiću. U tom istom smislu nalazimo nevjerojatnim da je doista
15 gospodin Karadžić koristio posrednika, iako je imao direktan pristup gospodinu
16 Deronjiću, da je on prenio bilo kakvu takvu poruku, ako je takva poruka ikada i
17 prenijeta. Mi tvrdimo da nije, ali zaključci koje Tužilaštvo želi da prenese
18 Sudu i način na koji se spekulira kako se to događalo, naprosto nema zdravu
19 osnovu u bilo kakvim činjenicama ili logici.

20 Drugi svjedoci, kao što je doktor Srđa Trifković, kojeg očekujemo da
21 pozovemo, također će nadalje ustvrditi da je postojala ta velika mržnja i
22 neprijateljstvo od strane civila, ne samo na nacionalnom nivou preko doktora
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Karadžića, već isto tako i na lokalnom nivou, kroz gospodina Deronjića.

2 Da se malo sada vratim unazad, na mjesto gdje se nalazio gospodin Beara.
3 Neki od nas možda mislimo: a šta je sa svjedocima koje je Tužilaštvo pozvalo i
4 preko kojih je pokušalo da izvede dokaze koji izgleda da sugeriraju, navodno, da
5 je gospodin Beara bio na jednoj lokaciji gdje su se ili trebala izvršiti ubistva
6 ili su već bila izvršena?

7 Mi dovodimo u tom smislu dvije kategorije svjedoka. Prvo, mi dovodimo na
8 ovaj Sud jednog vještaka psihologa iz Nizozemske koji, po mom mišljenju i po
9 mišljenju svih nas u ovoj sudnici, ima izvrsnu reputaciju. On je vještak koji će
10 s nama podijeliti... zove se profesor Wagenaar. On je vještak koji će
11 svjedočiti, mislim o pitanjima koja su relevantna, o navodnom mjestu boravka
12 gospodina Beare i on će se konkretno pozabaviti tim svjedocima koji su pogrešno
13 tvrdili da su vidjeli nekoga ili opisali nekoga za koga Tužilaštvo tvrdi da je
14 gospodin Beara.

15 Na kraju svega, on će kroz glavno ispitivanje, govoriti o nedostacima i
16 slabostima takve navodne identifikacije koje se baziraju i na prepoznavanju i
17 identifikaciji. Ova dva jednostavna koncepta su sasvim različita. Jedno je da Vi
18 prepoznajete nekog koga ste ranije sreli, a druga kategorija je identificirati
19 nekoga prvi puta. Mi vjerujemo da kroz naše unakrsno ispitivanje smo pokrenuli
20 dovoljno sumnje da ti svjedoci nisu bili u pravu, da su griješili da se radilo o
21 gospodinu Beari za koga su tvrdili ili za koga je Tužilaštvo tvrdilo da su
22 vidjeli.

23 Nadalje, što se tiče gospodina Wagenaara, mi vjerujemo da ćemo on ne

24

25

26

27

28

29

30

1 samo govoriti o tome kako i zašto su ti svjedoci nepouzdana, ako se pogledaju
2 određene indicije sumnje, on će također s nama podijeliti greške koje su
3 izazvane i nedostatci koje je Tužilaštvo imalo tokom istrage s time što nisu
4 uspjeli ili što su odbili da ispravno izvedu i pokažu da su ti svjedoci
5 relativno jednostavni, direktni... da im pokažu jednostavne foto tabele. To su
6 grupne slike ljudi koji izgledaju slično ili imaju slične karakteristike. Ovi
7 foto paneli su ustvari vrlo važno pitanje za profesora Wagenaara i to će se tu i
8 navoditi. Ako Tužilaštvo želi da se drži ovih svjedoka, mi želimo da se pitamo
9 zašto oni nisu željeli da koriste te foto panele. Čut ćemo profesora Wagenaara
10 da je to vrlo jeftin i jednostavan postupak i da bilo koji istražitelj, čak i
11 najmanjem gradiću, poznaje taj način.

12 No, u ovom slučaju, ono što je jedinstveno i specijalno jeste da je
13 Tužilaštvo koristilo foto panel u ovoj slučaju. Tužilaštvo zna kako da koristi
14 foto panele. Tužilaštvo je selektivno izabralo da ne koristi foto panele u ovom
15 slučaju, ali u dva slučaja oni su to pokušali. Ja se ispričavam gospodin
16 Popoviću i njegovom braniocu. Jedan je bio za gospodina Popovića, sa
17 svjedočenjem svjedoka koji je bio počinilac na licu mjesta. Oni su dodali to
18 tvrdnji, foto panel osam sličnih pojedinaca, i pitali su tog svjedoka koji je tu
19 svjedočio. On je rekao da je to bio jedan potpukovnik i pukovnik kojeg je vidio
20 na licu mjesta. Tom svjedoku je onda dat foto panel i on je rekao: "Ne, ljudi na
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovoj fotografiji nisu pojedinci koje se sjećam da sam vidio na licu mjesta, koji
2 su mi davali naređenja da pogubljujem bosanske Muslimane." Taj isti svjedok
3 međutim je dobio jedan foto panel gospodina Beare, odnosno dobio je sliku
4 gospodina Beare u centru, a jedini stariji čovjek na toj fotografiji, jedini
5 stariji čovjek kojem je čin jasno pokazan na lijevom ramenu i na grudima, taj
6 panel je ono što će Vam profesor Wagenaar reći, a to je da je to predrasuda. On
7 je pokazao, dakle, fotografiju s jednom slikom na kojoj je pukovnik, koji bi
8 trebalo da je stariji. Ako pokažete takvom čovjeku fotografiju koja ima taj čin,
9 i koji je stariji /kako je prevedeno/, onda će biti vrlo lako da se otkrije ko
10 je taj pojedinac.

11 Mi smo sretni da je taj svjedok, jednako kao i sa slučajem Popović,
12 odbio tu fotografiju, tako da to nije potvrđeno i nije rekao da je to osoba koju
13 je vidio na mjestu gdje je vršio pogubljenja bosanskih Muslimana. Ovo je
14 podnesak koji su podnijeli; to Vijeće ima. Ovo je relevantna i kompletna priča i
15 pokazuje da Tužilaštvo ima mogućnosti, ali da nema interesa da obavi
16 identifikaciju foto panelom sa svima, a ne samo s nekim svjedocima.

17 Ko je bio Ljubiša Beara? Proveli smo dosta vremena razgovarajući o tome
18 gdje se nalazi. Na to ćemo se i vratiti za druge periode. Ali ko je on bio?
19 Tokom našeg izvođenja dokaza, mi očekujemo da pokažemo da je gospodin Beara
20 tokom svoje profesionalne karijere i svog osobnog života, bio čovjek koji je
21 njegovao i promovirao multietničko jedinstvo i toleranciju. Dokazi koje
22 očekujemo da dokažemo će otkriti da je gospodin Beara kroz svoju karijeru i

23
24
25
26
27
28
29
30

1 konkretno kroz najteže vrijeme rata u bivšoj Jugoslaviji od 1992. do 1995.,
2 pomagao, organizirao i spašavao veliki broj Židova, Jevreja iz bivše
3 Jugoslavije. Kada kažemo "veliki broj", moje osobno saznanje je na osnovu toga
4 što sam razgovarao s tim svjedokom, jer jedan od njih zahvaljuje gospodinu Beari
5 što je pomogao da prvi puta u historiji Židovi ne budu proganjani i ubijani. On
6 vjeruje da je gospodin Beara ne samo bio nužan u tome, već da se to ne bi moglo
7 ni učiniti bez pomoći gospodina Beara. Broj koji taj svjedok navodi je otprilike
8 1.500 jevrejskih građana za koje je gospodin Beara pomogao da se evakuiraju i
9 spase tokom 1992. do 1995.

10 Imamo dokaza i izvest ćemo dokaze gdje je gospodin Beara također pomagao
11 Hrvatima, kao i Makedoncima, tokom tog rata. Imamo dokaze i očekujemo da
12 izvedemo dokaze pred ovim Sudom, ako je potrebno uz vašu pomoć, da je gospodin
13 Beara tokom rata također pomagao i bosanskim Muslimanima. On je s vremena na
14 vrijeme imao i podređene i kolege koje su bili Bošnjaci Muslimani.

15 Gospodin Beara je doista spasio neke od tih pojedinaca da ostanu na
16 područjima kao što je naprimjer Bratunac. Jedan svjedok posebno. Njegova je
17 porodica bila iz Bratunca. Gospodin Beara je pomogao njegovoj porodici i drugima
18 koje nije poznao, to znači prijateljima tog pojedinca, da napuste Bratunac
19 zato što gospodin Deronjić i ti civili su došli, a znamo i čuli smo ono što
20 tvrdi gospodin Deronjić o tome što se dogodilo u Bratuncu u to vrijeme. Gospodin

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Beara je pomogao da se ti ljudi spase. On nije mogao da spasi sve; nije spasio
2 sve i nikad se i nije tvrdilo da je bio i odgovoran da svakog spasi, sve.

3 Mi očekujemo da dokažemo da gospodin Beara nije bio, nije mogao, niti je
4 imao posebnu namjeru za zločine koji mu se stavljaju na teret. Ja ću se time
5 pozabaviti malo kasnije, ako vrijeme dopusti.

6 Moj cijenjeni kolega je postavio pitanje: da li je postojala zavjera
7 protiv gospodina Beare? Vrlo, vrlo teško i komplicirano za dokazati. Teret
8 dokazivanja o tome da li je postojala zavjera nije na nama, ali mi možemo
9 pokazati činjenice. Imamo jedan konkretan dokaz. To je bilješka, priprema za
10 svjedočenje od 23. oktobra 2007. Mislim da ima čak ERN broj, odnosno 65ter broj.
11 Nisam mogao da ga nađem, ali imam ERN broj i ja ću to reći Vijeću kako bi bio
12 kompletan zapisnik. To je broj 07242637 /u engleskom transkriptu: "0624-2637"/.

13 Mi mislimo da će ispitivanje ovog pitanja baciti svjetlo na to kako,
14 kada i zašto su određeni pojedinci kao Deronjić i Dragan Mirković i drugi na
15 području Bratunca koja su bili civili, lagali i izmišljali dokaze i priče. Nema
16 sumnje da su imali motiv. Zločini su se događali pred njihovim očima i 1992. i
17 1993.

18 Ovaj dokument koji sam spomenuo, ova bilješka za svjedočenje od 23.
19 oktobra 2007., također je potekla od jednog lokalnog stanovnika tog područja. On
20 je bio optužen i potvrdno se izjasnio o krivici, ali moj kolega Julian Nicholls,
21 koji nije ovdje, on je vršio razgovor s njim i, uz svo dužno poštovanje, mislim

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da sasvim sigurno ima određene kvalitete; bio je branilac i ima te kvalitete.

2 Ali tu se, u toj izjavi, iskreno kaže da su dijelovi tog razgovora sa
3 gospodinom Nikolićem pokazali prvo da je svjedok rekao da je preko informacija
4 saznao i da, između ostalih, Dragomir Vasić, Miodrag Josipović i Dragan Mirković
5 su imali sastanak u štabu bratunačkog MUP-a nakon ubistava. Mislim da tu nema
6 spora. Ovo je bio razgovor nakon ubistva u Kravici. Tu se nikad ne spominje
7 gospodin Beara. Gospodin Beara nije bio tamo. On nije sudjelovao u takvim
8 zločinima koji su se tamo dogodili.

9 Tačka 2 od 23. oktobra 2007., bilješka, priprema za svjedočenje, isti
10 dokument, gospodin Nicholls bilježi da taj svjedok također kaže: "Beara nije
11 imao nikakve veze sa sahranjivanjem tijela u Glogovi."

12 Tačka 3, isti dokument, gospodin Nicholls bilježi da taj svjedok
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)

16 Civilne vlasti u Bratuncu nisu poznavali Ljubišu Bearu. Čak i oni koji
17 tvrde da su ga sreli tokom tih događaja, navodno na par minuta ili trenutaka dok
18 su vršili transfer zatočenika, nisu s njim nikada ranije imali nikakav susret
19 niti su u bilo kojim okolnostima i mogli, osim su mogli raspravljati o bilo
20 kojim pitanjima za koje je Tužilaštvo reklo da su se dogodili, vezano za
21 gospodina Bearu

22 Oni su imali svoje lokalne vojne oficire koje su stavili na mjesta moći

23
24
25
26
27
28
29
30

1 u svojoj zajednici; vojnike koje su poznavali, oficire koje su podržavali i
2 oficire s kojima su možda čak i bili u nekoj vrsti zavjere. Civilne vlasti
3 Bratunca nisu trebale neke vanjske uticaje koji bi im pomogli u transportaciji
4 civila ili bosanskih Muslimana 1995. Njihova snažna vlast i autoritet, posebno
5 Deronjićeva u Bratuncu, nam pokazuje da su to isto radili 1992. i 1993. Bili su
6 izgubljeni civili u Bratuncu i nisu znali kako da se ponašaju sa ratnim
7 zarobljenicima. Bili su zbunjeni u tome koje lokacije se mogu koristiti za
8 stavljanje u pritvor tih pojedinaca 1995. Jedva da je to moguće, imajući na umu
9 da su, nažalost, za to isto imali iskustvo dvije-tri godine ranije.

10 Nije im trebala pomoć, nisu im trebale konsultacije, koordinacije ili
11 pomoć da stave u pritvor ove bosanske Muslimane, od Ljubiše Beare. Mi ćemo
12 dovesti dokaze pojedinaca koji će pomoći da se dalje definiraju ovi civili,
13 konkretno gospodin Deronjić. Također ćemo dovesti jednog svjedoka Muslimana,
14 nadamo se, koji će s nama podijeliti koja su bila njihova gledišta o gospodinu
15 Deronjiću, ali na sa civilnog stanovišta, već sa vojnog stanovišta. Taj mladić
16 je bio u JNA i on je znao šta je Deronjić osjećao i mislio o oficirima JNA, kako
17 ih je tretirao, kako je Deronjić mislio da je iznad vojske, iznad zakona.

18 U optužnici se također spominje i rođak - ne znam da li je prvi rođak -
19 to je Nenad Deronjić u blizini Bratunca /kako je prevedeno/. Svaki rođak ili

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 član porodice u toj strukturi moći je imao zeleno svjetlo da to počini. Deronjić
2 jeste bio snažni političar, držalac moći koji je dopuštao da se takve stvari
3 događaju.

4 Genocid. Kao sa svim drugim tačkama u Optužnici, kao što je
5 istrebljenje, progoni, ubistvo i tako dalje, Tužilaštvo i dalje navodi da je
6 gospodin Beara organizirao, koordinirao i omogućio zatvaranje, transport i
7 pogubljenje ovih bosanskih Muslimana muškaraca. Ja predlažem Vijeću da oni nikad
8 nisu odgovorili na najdirektnije i najjednostavnije pitanje: ako kažete da su to
9 organizirali, koordinirali i omogućili, onda nas obavijestite ko je dao takvo
10 naređenje; kada, gdje, što je rečeno kome.

11 U toku podneska 98bis, oni kažu da je bilo naređenje, ali nemaju detalje
12 o tom. To je naprosto spekulativna tvrdnja, da je Mladić prenio naređenje
13 gospodinu Beari. Kada? Šta je bilo rečeno? Oni će reći: "Pa, naravno, takve
14 stvari se ne bilježe." Sasvim sigurno smo vidjeli od svjedoka i dokaza kao što
15 je gospodin Vasić, da je jasno napisao: "ubistva se događaju" i da "mi u tome
16 pomažemo". To je u izvještaju od 1995. Njihov vještak je rekao "ubistva", ali to
17 ne znači stvarno ubistva. To znači sasvim nešto drukčije. Ja tvrdimo da je
18 Tužilaštvo selektivno i mislim da će dokazi pomoći da to otkrijemo.

19 Takođe se morate pitati: a šta je sa presretnutim razgovorima?
20 Presretnuti razgovori izgleda da sugerišu, prema Tužilaštvu, da je postojao samo
21 jedan čovjek koji se zvao Ljubiša, jedan čovjek koji je imao nadimak Ljubo u to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vrijeme.

2 Mi pokazujemo dokaze da se pomogne definirati ko je bio Ljubiša Beara,
3 pokazujući dokaze od strane ljudi koji su ga poznavali prije, tokom i nakon
4 perioda 1995. Mi ćemo potvrditi da je gospodin Beara imao distinktni dijalekt na
5 osnovu hercegovačkih i hrvatskih uticaja. Jedan svjedok je vještak, doktor
6 Remetić. On je lingvista, ali i specijalist za dijalekte. On će nam pomoći.
7 Vjerujem da ćemo njegovo mišljenje usvojiti. On će, nakon što je pročitao i
8 analizirao presretnute razgovore i nakon što je ocijenio obrazac govora
9 gospodina Beare, rekao da oni presretnuti razgovori gdje se naprosto spominje
10 Ljubo ili neki derivativ toga, ne kompromitiraju identitet, to jeste ne govore
11 da je bio Ljubiša Beara na drugoj strani linije i da se te riječi ne mogu
12 pripisati i ne trebaju pripisati gospodinu Ljubiši Beari. Nadalje, doktor
13 profesor Rementić će govoriti o upotrebi riječi "trijaža" i kako ona ima
14 višestruko značenje i ustvari doista postoji, usprkos onoga što Tužilaštvo
15 izgleda da tvrdi, u vojničkom leksikonu.

16 Mi vjerujemo da su ti dokazi od kritičnog značaja zato što smo ih čuli
17 od operatera presretnutih razgovora. Usprkos pokušaja unakrsnih ispitivanja s
18 njima, oni pokazuju da su oni nekad dodavali ili mijenjali ili na neki način
19 manipulirali te dnevnike. Ti operateri za presretnute razgovore su jasno rekli:
20 "Mi smo zapisivali stvari onako kako su rečene." Ako je neko govorio drukčijim
21 dijalektom, mi bismo to tako napisali i ni na koji drugi način. Ali nema u tim
22 presretnutim razgovorima dokaza da postoji taj dijalekt koji je gospodin Beara
23 koristio ranije, tada ili sada. Takav se obrazac govora ne može promijeniti ili

24

25

26

27

28

29

30

1 izmijeniti, a ovi operateri bi sasvim iskreno napisali onaj dijalekt koji
2 koristili gospodin Beara ili je koristio, ako je on bio osoba koja je bila
3 uključena u tom presretnutom razgovoru. On nije bio i zbog toga to i ne vidite
4 bile gdje tokom presretnutog razgovora.

5 Također imamo dodatne svjedoke kada je riječ o presretnutim dokazima.
6 Mislim na jednog pojedinca koji će govoriti o tome kako je to fizički izvedeno,
7 kako neko može nazvati s trećeg mjesta i da ga spoje na Badem i zatim na Zlatar.
8 Dakle, recimo da osoba zove iz Beograda, zove Badema i zatim ga ta osoba
9 povezuje sa osobom na Zlataru. Nisam siguran da li će on svjedočiti sa zaštitnim
10 mjerama ili ne, ali eto.

11 No, kako je to Tužiteljstvo izvelo, oni kažu da osoba u Beogradu dobije
12 vezu do Badema, a zatim kažu da je on bio tamo jer je razgovarao sa Zlatarom. A
13 Zlatar zove IKM Badem ili komandu. To nije tačno. To nije način na koji je
14 sistem veze funkcionirao u to vrijeme, niti u bilo koje vrijeme, kad je o tome
15 već riječ. Svjedok će nam pomoći da ta pitanja prođemo i očekujemo da će biti
16 njegovo svjedočenje prilično relevantno i da će nas dovesti do nekih otkrića.

17 I konačno da kažem nešto po pitanju genocida, istrebljenja, progona.
18 Nedavno je Žalbeno vijeće u predmetu *Naser Orić* iznijelo sljedeće... to je,
19 ustvari, bio sudac Schomburg, koji se pozivao Isaaca Isaacs. Naime, to poruka

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nama i Sudskom vijeću i svima, da trebamo konstantno ponovo ocjenjivati kako
2 pravne stvari tako i utvrđeno činjenično stanje. Mi imamo priliku da to ovdje
3 učinimo. Ne samo priliku, nego i dužnost. Mi ne kažemo da vi to nećete učiniti,
4 ali treba samo reći da činjenica da je utvrđeno postojanje genocida u predmetu
5 *Krstić* /prevod engleskog transkripta: "u predmetu *Krstić* i predmetu
6 *Blagojević*"/, nije dovoljno. I uz ovim drugim vezanim predmetima, mislim da, uz
7 dužno poštovanje prema tim predmetima i Sudskim vijećima, mi smo dokazne
8 predmete ocijenili mnogo detaljnije. Mislim da u tim predmetima se nije
9 sagledala cijela stvar sa antropolopološkog stajališta. Mi pozivamo Sud da to
10 pogleda. Ja želim reći: nemojmo se konstantno koristiti presedanima. Radije
11 utvrdimo, kako pravna pitanja, tako i činjenična pitanja, bez obzira na to što
12 stoji u tim sudskim odlukama, bez obzira, dakle, da li jest ili nije ovdje
13 počinjen genocid. Mi tvrdimo, uz dužno poštovanje prema žrtvama i obiteljima i
14 narodima Bosne, da nije bilo genocida. Desili su se tragični, užasni zločini,
15 ali po našem mišljenju, genocida nije bilo.

16 Mi ćemo izvesti dokaze. O jednom od tih dokaza nije presuđeno, Sudsko
17 vijeće još nije donijelo odluku na prigovor Tužiteljstva preko 92bis; to je
18 dokaz doktora Chestera Moorea. Također ćemo pozvati i jednog vještaka za
19 forenzička pitanja, doktora Komara iz Amerike. I mislim da će se razgovarati o
20 pojmu koji je ovdje pojavljivao pod kraticom "MNI", a to je "minimalni broj
21 pojedinaca".

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ona će također govoriti o nekim bitnijim, značajnijim pitanjima o
2 kojima, po njenom mišljenju, vještaci koje je pozvalo Tužiteljstvo nisu uspjeli
3 dovoljno prikazati niti obraditi, niti su na primjeren način došli do
4 relevantnih zaključaka.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Još uvijek imate vremena.

6 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uredu. Hvala. Vidjeli ste da sam se pitao
7 koliko mi je još vremena preostalo.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne morate Vi brinuti. Ja na to pazim.

9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uredu. Ponekad se toga bojim, časni Sude,
10 ali nisam znao da li mi dajete signal da sam gotov.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite. Izvolite.

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] I na kraju, želio bih reći da smo imali i
13 ovog vještaka koji je bio zajednički vještak sa uvaženim kolegom, gospodinom
14 Živanovićem, koji ga je pozvao. Kada pogledamo na te dokaze koje ćemo dobiti s
15 antropološkog stajališta od doktorice Komar i od doktora Moorea, ako uzmemo,
16 dakle, u obzir i ono što je već svjedok kojeg smo imali, a to je doktor Dunjić,
17 izveo, vidjet ćemo da su to vrlo važna pitanja. A doktor Dunjić je želio
18 skrenuti pažnju Sudskog vijeća na sljedeće: ako želite donijeti zaključak o
19 načinu usmrćenja, kako je došlo do smrti, morate u svim okolnostima znati uzrok
20 smrti. Dakle, ako želite utvrditi porijeklo smrti, ni u kom momentu ne možete
21 utvrditi što je porijeklo smrti, da li se radi o ubojstvu, ako ne znate što je
22 uzrok smrti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Doktor Dunjić, kao i drugi vještaci, koristio se metodologijom uzoraka.
2 On je izabrao nekoliko, mislim da se radilo o 50, 55 /u engleskom transkriptu:
3 "52"/ uzoraka, primjeraka obdukcija, kako bi pokazao da se ne može s
4 vjerojatnošću, izglednošću, niti pouzdano zaključiti da je porijeklo smrti neko
5 kazneno djelo, ako se, ustvari, ne može utvrditi uzrok smrti, ako je patolog za
6 uzrok smrti rekao da je nepoznat ili neutvrđen. Ako ne znate kako je netko umro,
7 svakako ne možete znati niti zašto je umro, da li je do toga došlo ubijanjem ili
8 drugačije.

9 Doktor Dunjić je koristio ovu metodologiju uzoraka i time otkrio da u
10 mnogim slučajevima doista jest uzrok smrti bio neutvrđen i da se s toga ne može
11 realno tvrditi da je ubojstvo porijeklo smrti. U svakom slučaju, mi očekujemo da
12 ćemo detaljno analizirati te izvještaje sa obdukcija, kako bismo utvrdili i
13 dalje da su na tisuće ljudi umrle, a to je i sam Richard Butler utvrdio, kroz
14 "legitimna vojna borbena dejstva".

15 Doista iznenađuje da u pogledu mnogih izvještaja sa obdukcija,
16 stručnjaci vještaci Tužiteljstva nisu utvrdili da niti jedna od tih osoba nije
17 umrla u borbenim dejstvima, legitimnim vojnim borbenim dejstvima. Dakle, po
18 njihovom mišljenju, niti jedna doista nije umrla na taj način. Mi smatramo da
19 sama ta činjenica već izaziva sumnju; ne samo sumnju, nego prikazuje njihove
20 sudsko-medicinske patologe i vještake antropologe i njihova mišljenja
21 nepouzdanima.

22 Dalje, ja sam osobno bio u kontaktu s nekoliko bosanskih Muslimana koji
23 su bili žrtve zločina tokom perioda 1992. Premda je to bilo teško za njih, ja se
24 nadam da će oni i dalje imati snage i hrabrosti da razgovaraju sa mnom kako bi
25 iskreno podsjetili ovo Sudsko vijeće na činjenicu da kad su, ustvari, stigli u

26

27

28

29

30

1 Tuzlu, a to se poklapa sa izjavama koje su dali Tužiteljstvu u vrijeme kad su
2 ovi s njima razgovarali, da su nam rekli da su stotine, na tisuće, poginule u
3 tim legitimnim vojnim borbenim dejstvima.

4 I na kraju, još kada je riječ o pitanju genocida, Alan Dershowitz, dok
5 je govorio o holokaustu koji se desio u nacističkog Njemačkoj, opisuje genocid.
6 On je naš uvaženi kolega jer je i pred ovim Sudom nastupao. On, opisujući
7 genocid, kaže: "Nema sumnje da se on desio u Njemačkoj i da su ga počinili
8 nacisti." Međutim on kaže da mišljenje da je došlo do genocida u Srebrenici
9 poništava ili negira sama činjenica da je došlo do evakuacije, uklanjanja,
10 deportacije, bez obzira bili oni pravni ili protupravni, žena, djece i starijih.
11 Dakle, sama ta činjenica negira postojanje genocida. Njegova sugestija jeste da,
12 po njegovom mišljenju, da bi došlo do genocida ili da bi bilo genocidne namjere:
13 "Prvo je trebalo ubiti djecu, jer oni su genetska budućnost. Oni su geni."

14 U ovom slučaju, smatramo da je izrazito važno što tokom procesa
15 evakuacije u Potočarima, Srebrenici, kao i u Žepi, to što su djeca, žene i
16 muškarci bili evakuirani. Mi smatramo da je to bio rezultat vojne nužde. Mi
17 smatramo da je to bila vojna nužda jer nitko nije znao hoće li doći do pružanja
18 otpora VRS-u u tom periodu. VRS čak nije niti znao kakva će biti reakcija vojske
19 bosanskih Muslimana. Bili su iznenađeni, što se vidi i na videosnimkama, da
20 otpora nije bilo. Ustvari, 11-og, a to je možda planirano 10-og, bosanska

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vojska 28. divizije pobjegla je u šumu kod Šušnjara. To je bitno. VRS nije mogao
2 znati da neće biti otpora. Ako je bilo pokušaja ili uopće ičega što bi upućivalo
3 na to da je postojala genocidna namjera, vidjet ćete na temelju samih tih
4 činjenica da toga nije bilo, da genocida nije bilo i da, u najmanju ruku,
5 gospodin Beara nije imao genocidne namjere, ne samo zato što nije bio prisutan
6 na tom području, već s obzirom na njegov cjelokupni konzistentni profesionalni
7 pokušaj da spasi ljude bez obzira na njihovo nacionalno porijeklo, da nije
8 sudjelovao niti znao za takvu namjeru, ako je ona postojala, a po mom mišljenju
9 iskrenom, ona postojala nije.

10 I konačno, siguran sam da Tužiteljstvo želi razgovarati o dnevnicima;
11 još jedan dokaz za koji oni tvrde da se uklapa u cijeli taj niz potkrepljujućih
12 dokaza. Nisam siguran. Mi ćemo iznijeti dokaze i pokazati ovom Sudu, ponovo
13 preko vještaka i svjedoka o činjenicama, ne samo da je došlo do manipuliranja i
14 izmjene te evidencije - mislim, dakle, na dnevnike - već da postoji i velika
15 nekonzistentnost, ako pogledamo datume na koje je upućivalo Tužiteljstvo. Jedan
16 od eksperata kojeg ćemo u tom pogledu pozvati je uvaženi profesor Gogić. On još
17 uvijek pregledava i proučava te dokaze. Imamo preliminarni izvještaj i te
18 podatke. Mi se nadamo da kada on nama navede sve te faktore, da će pokazati
19 kolika je sumnja u tom pogledu, pogotovo kad znamo, kao razumni ljudi, da su
20 bitni faktori za dokaze kontrola i kontinuitet nadzora nad dokazima. Ako znate
21 da je postojao neprekinuti lanac čuvanja nekog dokaznog materijala, onda Vaša
22 sumnja neće biti toliko velika, ako imate, recimo, samo jednog pojedinca koji je
23 baratao time. Međutim ako znate da su se neki papiri sklanjali, izdvajali,
24 dakako da ćete biti sumnjičavi. Osim toga, sljedeći dokaz koji upućuje na sumnju

25

26

27

28

29

30

1 je da znamo da je došlo do izmjena, pa čak i datuma. Da li je itko otvarao
2 knjige? Da li je išta dodatno upisivano u njih? Ako čak su to u jednom navratu
3 učinili, onda ćemo mi sumnjati da su dokazi doista ti, da Tužiteljstvo kaže da
4 mi svejedno moramo prihvatiti njih kakvi jesu i da ti datumi stoje. Mi to nećemo
5 ovdje prihvatiti. Bilo je brisanja tinte na nekim od tih stranica. Sve to je
6 vrlo bitno i to Sud mora znati ako se želi uopće oslanjati na te dnevnike.

7 Dokazi koje namjeravamo izvoditi, neki od svjedoka koje ćemo pozvati,
8 svakako će ih Sud saslušati i to su ljudi koji će svjedočiti o presretnutim
9 dokazima i o tim dnevnicima. Mi znamo da je bilo dodavanja imena nekih
10 pojedinaca kako bi se prebacivala krivnja i odgovornost. To nije dakako obrana,
11 niti je naša obrana da tvrdimo da je netko drugi kriv. To nije nikakva obrana,
12 neće biti ni u odnosu na gospodina Bearu i nećemo je niti mi primjenjivati.

13 Ali bih želio razgovarati, ako mogu, o pritisku, pritisku koji se vrši
14 na optuženog, pritisku sa strane Tužiteljstva, pritisku čak i od strane
15 vlastitih advokata kako bi se Tužiteljstvu dalo nešto, bilo šta, kako bi mogli
16 privesti kraju pregovore o priznavanju krivice u koje su se uključili. Znamo za
17 jednog veoma, veoma uplašenog svjedoka, zaštićenog svjedoka, koji je bio
18 prisutan u vrijeme kada su se vodili neki od tih pregovora između Tužiteljstva i
19 (redigovano).

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nadamo se da će, u interesu pravde, taj zaštićeni svjedok izaći pred
2 Sud, kao što je obećao da hoće, i podijeliti sa Sudom kako je Tužiteljstvo
3 vodilo te pregovore za sporazume o priznavanju krivice, odnosno taj konkretni
4 pregovor; kako je Tužiteljstvo nakon više godina i više mjeseci tokom kojih ovaj
5 svjedok nije nikada spominjao gospodina Bearu, kako je odjedanput se pojavilo
6 nešto na stolu, neke molbe od strane Tužiteljstva, pa čak i pritisci koji su
7 vodili čak i do udaraca šakom od stol do strane Tužiteljstva; kako nakon
8 pritiska koji je vršio njegov vlastiti advokat, je taj pojedinac na kraju,
9 navodno, rekao da su još neke druge osobe odgovorne, kako prihvaća svoju
10 odgovornost, ali ne u dostatnoj mjeri, po našem mišljenju. On također širi tu
11 mrežu laži i pokušava obuhvatiti i druge /prevod engleskog transkripta:
12 "obuhvatiti i gospodina Bearu"/.

13 Znam da će biti teško dovesti ovog svjedoka ovamo. On je rekao da će
14 doći. Veoma se boji. On je pošten čovjek, advokat, osoba koja je radila na ovom
15 Sudu već neko vrijeme i mislimo da je važno da ovaj Sud dobije cjelovitu sliku
16 događaja. Hvala vam.

17 Časni Sude i gospodine predsjedavajući, očekujemo da ćemo kroz ove
18 dokaze - ja sam naglasio tek neke, ne cjelokupne dokaze koje ćemo izvesti - da
19 ćete vi, uz dužno poštovanje, na temelju tih dokaza uvidjeti da doista postoji
20 razumna sumnja u pogledu optužbi koje se stavljaju na teret Ljubiši Beari i da
21 Tužiteljstvo nije uspjelo ispuniti teret dokazivanja koji im se stavlja na
22 pleća.

23 Hvala vam što ste mi dali priliku da vam se obratim.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Ostojiću.

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije vijećaju]

2 [Pretresno vijeće i sekretar se savjetuju]

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada ćemo imati pauzu od 30 minuta;

4 imam sastanak, naime. I počinjemo s prvim svjedokom odmah nakon toga. Hvala.

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 ... Početak pauze u 10.28h

7 ... Sjednica nastavljena u 11.02h

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

9 [Svjedok je ušao u sudnicu]

10 SUDIJA AGIUS: Dobar dan, gospodine Alacov.

11 SVJEDOK: Dobar dan, dobar dan.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobrodošli.

13 SVJEDOK: Hvala.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam predsjedavajući sudac. Zovem se

15 Agius. Kolega s moje desne strane je sudac Kwon. Zatim, kolega do njega je sudac

16 Stole, a meni s lijeve strane sjedi sutkinja Prost.

17 Ovo je predmet protiv Popovića i drugih. Vas je ovdje pozvao tim Obrane

18 pukovnika Ljubiše Beare da date iskaz za njih i Vi ste njihov prvi svjedok.

19 Prije nego što počnete davati iskaz, naš Pravilnik nalaže da date

20 svečanu izjavu da ćete tokom Vašeg svjedočenja govoriti istinu i cijelu istinu.

21 Tekst su Vam upravo dali. Molim Vas da ga na glas pročitate i to će biti Vaša

22 svečana izjava pred ovim Sudom.

23 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i

24 ništa osim istine.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

SVJEDOK: SPIRIDON ALAČOV

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine. Izvolite, smjestite se udobno.

SVJEDOK: *Thank you.* Hvala.

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako sam dobro pročitao, gospodin Nikolić iz tima Obrane gospodina Beare će Vas ispitivati prvi. Zatim će Vas unakrsno ispitivati neki drugi. Gospodine Nikoliću, molim da se i Vi predstavite svjedoku.

G. NIKOLIĆ: /nečujno/

G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Čini se da mikrofoni ne radi. Molimo pomoć.

Niti ovaj drugi ne radi.

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možda bolje da probate isključiti.

G. NIKOLIĆ: Hvala na pomoći ovoj. Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u sudnici.

P: Gospodine Alačov, ja ću da se predstavim. Ja sam Predrag Nikolić, advokat u timu Odbrane Ljubiše Beare.

[Pretno vijeće i sekretar se savjetuju]

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da ne bismo gubili vrijeme, možda da zamijenite mjesta, gospodine Ostojiću.

1 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ne, ali ni moj ne radi.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ah, ni Vaš ne radi. Niti jedan? Shvatio
3 sam da radi samo moj mikrofona, a ja nemam ovdje kćer koji bih trebao
4 impresionirati danas. Hoćete li ponovo pokušati?

5 G. NIKOLIĆ: Pokušao sam časni Sude, ali ne radi nijedan.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja Vam odavde ne mogu pomoći. Moj
7 mikrofona sasvim dobro funkcionira, ali čak niti mikrofoni mojih kolega ne rade.

8 G. NIKOLIĆ: Radi.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Radi. Možete li raditi onda sa jednim
10 mikrofonom kod svjedoka? Ako možete, onda nastavite.

11 Ispituje g. Nikolić:

12 P: OK. Evo, izgleda da smo otklonili taj problem. Dakle, ja ću da se
13 ponovo predstavim. Predrag Nikolić, advokat u timu Odbrane gospodina Beare
14 Ljubiše. Dobar dan, gospodine Alačov.

15 O: Dobar dan.

16 P: Ova mala tehnička proba potvrđuje da nam radi, tako da možemo krenuti
17 na današnje ispitivanje. Ja ću Vas zamoliti da nam se za zapisnik predstavite;
18 puno ime i prezime, mjesto i godinu rođenja. Nije potrebno da ustajete, možete
19 sjedeći.

20 O: Ja Alačov Spiridon. Rođen sam 1943. godine, januara meseca 20-og; 20.
21 januara 1943. godine.

22 P: Molim Vas da mi ukratko kažete koje ste škole završili i kakvo se
23 obrazovanje stekli.

24 O: Rođen sam u Ohridu. Tamo sam završio osnovno školu i srednju

25

26

27

28

29

30

1 ekonomsku školu. Nakon završene srednje ekonomske škole, uputio sam se na vojnu
2 akademiju 1962. godine u Beogradu - kopnene vojske. Vojnu akademiju sam završio
3 1965. godine. Nakon završetka vojne akademije, upućen sam na... u prvi garnizon
4 službovanje... službovanja u garnizonu Raška. To je... Raška je između Kraljeva
5 i Kosovske Mitrovice. Tamo sam proveo godinu dana na dužnosti komandira pratećeg
6 voda u četi pešadijskoj. I posle toga sam premešten, po potrebi službe, u
7 pratećem bataljonu ili oficirskom bataljonu gardijske brigade u Beogradu, na
8 neposrednom obezbeđenju tadašnjeg predsednika Tita. Tu sam proveo do 1970.
9 godine, kada sam premešten u garnizon Benkovac. Da pojasnim, to je između Knina
10 i Zadra, u Dalmatinskoj zagori. Tu sam bio na dužnosti komandira čete do 1972.
11 godine, kada sam premešten u garnizonu Lastovo na otoku Lastovo, na dužnosti
12 organa bezbednosti u vojno-pomorskom uporištu. Na toj dužnosti sam zadržan do
13 1976. godine, negde krajem avgusta meseca, odakle sam upućen na školovanje u
14 komandno-štabnoj akademiji u Beogradu. Nakon završetka vojne akademije, 1976.
15 godine postavljen sam... premešten sam u garnizon Split i postavljen u kont...
16 za referenta u kontraobaveštajnoj grupi Vojno-pomorske oblasti.

17 Po... Na toj dužnost sam bio sve do negde 1983., 1984. godine, kada sam
18 premešten na... u odeljenju bezbednosti komande Vojno-pomorske oblasti i
19 postavljen na dužnosti referenta bezbednosti. Na toj dužnosti sam proveo do
20 avgusta 1988. godine, kada po potrebi službe sam premešten u garnizonu Knin, na
21 dužnosti načelnika organa bezbednosti 9. korpusa ili poznatog kao Kninski
22 korpus. Tu sam ostao do kraja avgusta ili negde sredine avgusta 1990. godine,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 kada sam se vratio u Split i postavljen na formacijskom mestu pomoćnika
2 načelnika odelenja bezbednosti komande Vojno-pomorske oblasti za štabno-
3 bezbednosne poslove. Na toj dužnost sam ostao praktično do prestanka
4 profesionalne vojne službe, do kraja juna 2000. godine.

5 U međuvremenu... U tom međuvremenu, zbog poznatih događaja u bivšoj
6 SFRJ, iz Splita sa svojom komandom sam premešten u Kumbor, gde sam odatle i to
7 penzionisan. To je ukratko moje kretanje u službi.

8 P: Hvala. Vi ste u svom ovom odgovoru spomenuli nekoliko mjesta u kojima
9 ste službovali: Lastovo, Split, Knin i Kumbor.

10 O: Da.

11 P: Da li su to sva mjesta u nadležnosti Vojno-pomorske oblasti Split?

12 O: Da. To su svi garnizoni koji su bili pod neposrednom komando... pod
13 neposrednim komandovanjem Vojno-pomorske oblasti koja je imala središte u
14 Splitu.

15 P: Samo ću Vas zamoliti da malo sačekate, pa da onda možete odgovarati -

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Manje-više, očito sam na istom valu sa
17 prevoditeljem jer ste se preklapali i stvarate probleme, a prevoditelj se sad
18 intervenirao. Gospodine Alačov, molim Vas da napravite kratku pauzu nakon što
19 gospodin Nikolić postavi svoje pitanje, jer govorite istim jezikom. Prevoditelji
20 još uvijek moraju prevesti i pitanje i Vaš odgovor nama koji ne razumijemo Vaš
21 jezik.

22 Gospodine Nikoliću, ispričavamo se što smo Vas ovako prekinuli, ali je
23 bilo potrebno.

24 G. NIKOLIĆ: Hvala.

25 P: Gospodine Alačov, da se vratimo sada na ovaj period kad ste došli u
26 Lastovo - koja je to bila dužnost na koju ste bili raspoređeni?

27

28

29

30

1 O: U garnizonu Lastovo... na gar... U garnizonu Lastovo sam bio
2 postavljen na dužnosti referenta bezbednosti ili oficira bezbednosti u vojno-
3 pomorskom uporištu. To je bilo početak moga rada u službi bezbednosti, na
4 poslovima službe bezbednosti.

5 P: Recite mi, kada ste i kojim povodom, ako ste se sreli sa gospodinom
6 Bearom?

7 O: Upravo tako. Nakon... Neposredno nakon mog dolaska na Lastovo, posle
8 par meseci - dva ili tri, četiri meseca, ne znam tačno kol'ko je bilo - gospodin
9 Ljubiša Beara, sa ekipom iz njegove firme... odnosno sa ekipom iz
10 kontraobaveštajne grupe, službeno je boravio na Lastovu, po poslovima koje je
11 dobio od svojih pretpostavljenih starešina. Po dolasku na Lastovo, gospodin
12 Ljubiša Be... gospodina Ljubiša... gospodin Ljubiša Beara mi se predstavio i
13 objasnio da će boraviti po nekim poslovima koje treba da obave na tom... na toj
14 teritoriji i predstavio se po imenu, prezimenu i svoje... predstavio je i svoje
15 kolege.

16 P: Prema Vašem odgovoru, Vi ste tada bili u službi bezbednosti. Da li
17 je to imalo bliske veze sa kontraobavještajnom grupom?

18 O: Da. Upravo... To je... Poslovi su preklapaju, odnosno nadležnost
19 kontraobaveštajne grupe je /sic/ uglavnom poslovi koji su se ispoljavali prema
20 jedinicama vojske tada, a moja nadležnost je bila za unutar jedinice u kojoj sam
21 ja radio, zaštita unu... unutrašnju zaštitu jedinice. Ali poslovi su identični i
22 oni se preklapaju u pojedinim segmentima.

23 P: Je li upravo to preklapanje bio razlog da obavite taj prvi sastanak,
24 odnosno da Vam se gospodin Ljubiša javi?

25 O: Da, upravo. I uobičajeno je, kad se dođe u zoni nadležnosti određenog
26 pripadnika organa bezbednosti iz drugih jedinica, da se to lice javi. A i ne
27 samo to, već gospodin Ljubiša je prilikom javljanja iz... ne iz kurtoaznih
28 razloga... ne iz ovih službenih razloga, već veoma prijazno, kurtoazno smo se
29 upoznali, prijavio... javio i družili smo se jedno vreme dok je boravio na tom
30 delu. To je svega bilo par dana, ali družili smo se, kontaktirali

1 smo kad smo imali slobodnog vremena.

2 P: Gospodine Alačov, Vi ste već na Lastovu bili poprilično mlad
3 službenik, odnosno nosilac funkcije u organima bezbjednosti. Kako je na Vas
4 ostavio utisak taj susret sa oficirima iz kontraobavještajne grupe, odnosno
5 posebno Ljubiše Beare?

6 O: Upravo... Upravo zbog toga što je to bio... što sam ja tek počeo rad
7 u službi bezbednosti, mnogo mi je značio ovaj kontakt, posebno iz razloga što na
8 Lastovu nije bilo drugih pripadnika organa bezbednosti vojske, već sam... i sam
9 - ne znam kol'ko znate - Lastovo je udaljeno od obale. Nemoguće... odnosno je
10 otežana fizička komunikacija, a i tehničke veze preko telefona i drugih
11 sredstava su bile veoma otežane. Tako da taj kontakt sam iskoristio, odnosno
12 Ljubiša je bio toliko svrs... toliko mi je bio pristupačan da mi je i sam
13 pojedine stvari iz nadležnosti organa bezbednosti objašnjavao, kako treba da se
14 rade, šta treba da se rade... radi, čemu... i čemu treba težište dati u radu i
15 kakvu metodologiju primenjivati. To, iako nije bila njegova obaveza, ali je on,
16 kao iskusniji pripadnik organa bezbednosti, mi je mnogo... takav nastup mi je
17 mnogo doprineo da se lakše prilagodim u tom periodu, početnom periodu moga rada.

18 P: Kol'ko vidim, to je očigledno bio za Vas podstrek za dalji rad. I
19 recite mi, da li ste imali tu slobodu da u kasnijem radu kontaktirate, tražite
20 savjet ili mišljenje povodom nekih stvari, od gospodina Beare, ne ovisno od toga
21 da li je to bilo vezano za direktno zajednički posao, već ono što se odnosilo i
22 isključivo na Vaš posao?

23 O: Prilikom tog susreta, ne samo što smo razgovarali o službenim
24 poslovima, mi smo... to... Uglavnom, Ljubiša je bio toliko neposredan,
25 pristupačan, srdačan, tako da se to pritvorilo... pretvorilo, iako je kratko
26 vreme, u jedan odnos kao da se dugo vremena znamo, poznajemo. I pri rastanku,
27 uputio mi je poziv da se, kad god imam vremena i borovim na ot... na teritoriji

28
29
30

1 Splita, navratim u njihove službene prostorije, bilo na kafu, bilo na razgovor
2 ili na posluženje i tako. Što sam ja to i učinio kad god sam imao vremena i
3 putovô u Splitu, navraćao u njihove... u slobodnom vremenu navraćao u njihove
4 službene prostorije i kontaktirô, družili se.

5 P: Iz Vašeg izlaganja proističe da je sljedeće mjesto Vašeg službovanja
6 bilo Split. Možete li mi sad reći na koju ste to dužnost došli u Split?

7 O: Pa posle završetka komandno-štabne akademije, 1978. godine došô sam u
8 garnizonu Split... premešten sam u garnizonu Split i postavljen na formacijskom
9 mestu referenta u kontraobaveštajnoj grupi komande Vojno-pomorske oblasti. U tom
10 periodu kad sam ja tamo došô, kapetan... sada kapetan bojnog broda Ljubiša
11 Beara, nije bio više u kontraobaveštajnoj grupi. Kol'ko se ja sećam, ne sećam
12 nego znam da je bio u tom... u početku bio referent u Odelenju bezbednosti
13 komande Vojno-pomorske oblasti.

14 P: Jeste li nastavili to Vaše druženje, ne samo po profesionalnoj
15 osnovi, već i privatno?

16 O: Da. Upravo tako. Po profesionalnoj liniji, kao referent on je imao
17 usmeravajuću ulogu prema mom radu jer smo radili na... u istom resoru... na
18 istom resoru, ali tada smo se počeli intenzivnije družiti i privatno i međusobno
19 se posećivali. Međutim to je trajalo kratko vrijeme jer, kol'ko se sada sećam,
20 Ljubiša Beara je negde početkom 1979. godine bio upućen i premešten u garnizonu
21 Kumbor na... isto na rad u okviru organa bez... na poslovima organa bezbednosti.

22 P: Po povratku iz Kumbora, da li je gospodin Ljubiša Vama u bilo kojem
23 periodu bio pretpostavljeni?

24 O: Jeste. Pretpostavljeni... direktno pretpostavljeni mi je bio kad je
25 došô na dužnosti načelnika Odeljenja bezbednosti kontraobaveštajne grupe,
26 neposredno i direktno. Međutim bio je pretpostavljeni, odnosno imô rukovodeću

27
28
29
30

1 ulogu i kao zamenik načelnika odeljenja... dok je bio na funkciji zamenik
2 načelnika Odeljenja bezbednosti, a ja na... i dalje na... na dužnosti u
3 kontraobaveštajnoj grupi i na dužnosti referenta u Odeljenju bezbednosti.

4 P: Gospodine Alačov, sada ste dakle u odnosu pretpostavljenog i
5 potčinjenog. Možete li mi opisati bitne karakteristike Ljubiše Beare kao
6 pretpostavljenog starješine? Kakav je bio u poslu, u odnosu prema Vama i prema
7 ostalim potčinjenim?

8 O: Na poslovima organa bez... *I'm sorry*. Na poslovima u ulozi
9 pretpostavljenog starešine, mogu reći da je bio veoma korektan, uvek spreman da
10 pomogne, da usmeri, da uputi kako da se određeni poslovi što kvalitetnije obave,
11 ali je zahtevao da se ti poslovi obave kvalitetno, da se ti poslovi obave na
12 vreme, odnosno u roku.

13 Pri tom napomenuo sam da nikad, kako ja tako i moj ostalih kolega, nismo
14 zazirali da ga konsultiramo, da ga priupitamo za usmerenje, za savet i da nam dâ
15 upute kako bi taj deo posla obavili što kvalitetnije.

16 P: A recite mi, molim Vas, u to vrijeme u Splitu, kakva je bila
17 nacionalna struktura organa bezbjednosti u kojem ste Vi radili?

18 O: Pa mogu reći da je... Ah, pardon. *I'm sorry*. Mogu reći da je bila
19 heterogena struktura, da je bilo tu i Slovenaca i Muslimana ili Bošnjaka, da je
20 bilo i Hrvata i Makedonaca. Uglavnom smo bili zastupljeni, mada u to vreme nismo
21 obraćali posebnu pažnju ko je odakle i šta po nacionalnosti. Bio be...
22 Izvinjavam se. Bio Begović Hazim, Musliman ili Bošnjak; Čort... ovaj, Runje
23 Vjekoslav, Hrvat; Karanović Miloje, Srbin ili Makedonac - nekad se predstavljao
24 pošto je rođen u Skoplju; i drugi pred... i druga lica koja su stvarno bila iz
25 cele tadašnje Jugo... iz svih krajeva tadašnje Jugoslavije, republika.

26 P: Oprostite. Sad kad govorimo o toj nacionalnoj strukturi, da pitam
27 Vas: koje ste Vi nacionalnosti?

28 O: Ja sam rođen u Makedoniji i ja sam, po mestu rođenja, Makedonac, od
29
30

1 roditelja Makedonaca, i tamo sam odrastô i tamo živio jedno vreme.

2 P: Hvala. Vidim da ste u jednom periodu bili na službi u Kninu. Koja je
3 to bila funkcija i u kojoj jedinici?

4 O: Ja sam službovao u Kninu u periodu od kraja avgusta hiljadu
5 devetsto... pardon, 1888. /?1988./ godine do avgusta mjeseca 1900... 1990.
6 godine. Tamo sam bio postavljen na dužnosti načelnika organa bezbednosti 9.
7 korpusa. U tom periodu upravo se 9. korpus formirao i ta komanda se upravo tada
8 i formirala.

9 P: Znači, vraćate se 1990. godine ponovo u Split. Je li na istu
10 funkciju, na isto mjesto?

11 O: Da, na ist... Pardon. Da, na isto mesto, na istoj funkciji.

12 P: Malo ćemo da se zadržimo na tom kraju 1990., početak 1991. godine.
13 Kakva je bezbjednosna i politička situacija bila, imajući u vidu da već počinju
14 ratne tenzije u Hrvatskoj?

15 O: Pa već... Pa već od kraja 1989., čak i tokom 1989., a i deve...
16 počele su tenz... da rastu nacionalne tenzije, raznih događaja koje su
17 ustalasali masu naroda i koji se je nacionalizam budio sa obe strane. Tenzije su
18 išle toliko daleko da se počele poznate i one... pravljenje barikada, balvani...
19 barikada od balvana, pregrade, između... Pošto je kninska Krajina mešovito
20 sastava, ima naselja sa hrvatskim i srpskim stanovništvom, stvarali... pravile
21 su se barikade i kao štitili jedne od druge. Meštani koji su se samoorganizovali
22 štitili jedne od druge da ne bi eventualno bili iznenađeni. Tu je oz... Odnosi
23 su se toliko zaoštravali da je pretilo, a što se kasnije i dokazalo, da to
24 prerastu i u oružani sukobi.

25 P: Ja ću Vas zamolit da se malo zadržimo na Splitu. Znači, sami kažete
26 da su porasle nacionalne tenzije. Sastav Vaše službe je bio heterogen po

27

28

29

30

1 nacionalnoj osnovi. Da li se to, i ako jeste, u kojoj mjeri, odražavalo na rad
2 službe?

3 O: Pa, generalno gledano, među pripadnicima organa bezbednosti su bili
4 odnosi dosta stabilni. Nije se osećalo veliko... Nije se osećao taj uticaj. Mi
5 smo i dalje bili heterogeni, ali pojedina lica koja su bila, mogu reći, sklona
6 više kao za šalu, ponekad su počeli da ističu svoju nacionalnu pripadnost, svoje
7 nacionalno opredelenje; ne zlonamerno i tendenciozno. Počeli smo i mi međusobno
8 - malopre sam rekô da nismo obraćali pažnju ko je koje nacionalnosti - počeli
9 smo i mi međusobno da se preispitujemo, odnosno da se interesujemo ko je odakle
10 i šta je po nacionalnosti. Tako da mogu reći da sam ja upravo tada saznao da je
11 Ljubiša Beara Srbin, a ne Hrvat. Ja sam sve mislio da je Hrvat iz razloga što je
12 upotrebljavao hrvatski... hrvatski govor sa dij... sa dalmatinskim dijalektom,
13 narečjem. Međutim to nije ništa uticalo. Ljubiša Beara je i dalje koristio taj
14 termin, taj jezik, tu terminologiju. I ne samo on, nego i ostali. Ovde mogu
15 napomenut da naprotiv, Ljubiša Beara i ostali pripadnici smo nastavili da
16 zadržimo homogenost kolektiva. Mogu... Jedino mogu navest jednu ekscesnu
17 situaciju kada je jedan naš zastavnik, kolega koji je radio u arhivi, a inače
18 sklon da -

19 P: Polako, polako. Malo smo udaljili od teme. Izvinjavam se što Vas
20 prekidam. Govorili smo o tom... povišenoj tenziji u Splitu. Koji su uzroci bili
21 te povišene tenzije i kakav je položaj bio organa JNA, odnosno Vojno-pomorske
22 oblasti?

23 O: Ako mislite na uopšte položaj pripadnika vojske tada na teritoriji
24 Vojno-pomorske oblasti, u opštem stanju, mi smo bili izloženi raznoraznim
25 pritiscima. Počele su da određene starešine od strane pripadnika tadašnjih
26 jedinica ZNG, počeli su da bude... počeli su da nas prate, našim porodicama da

27
28
29
30

1 se preti, da se komandi i jedinicama uskraćuju razne neophodne... neophodna
2 snabdevanja, kao što su dotur hrane, dotur... snabdevanje električnom energijom,
3 snabdevanje vodom; isključivane su telefonske instal... linije i to. To je... To
4 je bilo uglavnom 90-ih i počet... i u toku... i nadalje. Posebno, pri tome, su
5 oni u... u uznemiravanju porodica ispoljavali prema pripadnicima organa
6 bezbednosti i rukovodećih starešina komande Vojno-pomorske oblasti.

7 P: U to vrijeme, je li Ljubiša Beara bio Vama pretpostavljeni
8 starješina?

9 O: Jeste. Upravo tada je bio načelnik Odeljenja bezbednosti, a ja, kako
10 sam rekô, pomoćnik načelnika Odeljenja bezbednosti za štabno-bezbednosne poslove,
11 direktno na vezi, odnosno potčinjen kapetanu bojnog broda Ljubiši Beari.

12 P: Obzirom na sve ovo što ste iznijeli, na te provokacije, na stanje
13 jedinica JNA, interesuje me reagovanje Ljubiše Beare kao pretpostavljenog, koji
14 je svakako snosio određenu odgovornost kako da organizuje službu u takvim
15 situacijama. Molim Vas da mi navedete tako primjere u kom pravcu i na koji način
16 je on pokušavao i da li je uspijevao da razriješi to stanje unutar svoje službe?

17 O: Pa, on je i ranije, a i posebno u ovom periodu, insistirô da se
18 zadaci izvršavaju krajnje profesionalno i u duhu propisa i pravila koja su
19 regulisala rad organa bezbednosti u... uopšte u... oružanih snaga SFRJ. Nije
20 dozvoljavao nikakva odstupanja niti improvizacija od tih pravila. Nastojô je da
21 nas usmeri, posebno insistirô da čuvamo sebe i ostale jedinice od neželjenih
22 posledica, a da pri tome ne dođe do neželjenih posledica ni prema drugima
23 licima, posebno civilima.

24 P: Kakve su... Kakve je on nalagao mjere da se preduzmu, u odnosu prema
25
26
27
28
29
30

1 tim provokacijama - isključivanje struje, vode i ostalih komunalnih usluga - što
2 je sve imalo za posljedicu da, priznaćete, javi se nervoza i kod vas?

3 O: Pa organi bezbednos... odnosno organi komandovanja preduzimali su
4 mere preko zvaničnih organa vlasti da se, kol'ko je moglo tada da se preduzima i
5 kol'ko je tada funkcionisalo, preduzimali su mere da se takve stvari ne
6 dešavaju. Povremeno su se ti... te stvari otklanjane... otklanjale, ali ubrzo
7 ponovo ponavljale i to. Ljubiša Beara, u okviru toga, je posebno preko organa
8 srodnih službi, preko predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova Splitu,
9 sa... pokušavao da se i te konfliktne situacije razreše mirnim putem, bez
10 primene sile ili drugih neželjenih mera. I stvarno nije ni bilo primene sile dok
11 nisu počele oružani sukobi.

12 P: Da li je takva situacija izazvala malo buđenje nekog nacionalizma i
13 unutar komande, kod pojedinaca?

14 O: Nekoji posredni drastični... drastičnih situacija u okviru buđenja
15 nacionalizma u okviru organa bezbednosti nije bilo, mada je počelo
16 raslojavanj... rastojavanje. Pojedini organi bezbednosti počeli su da napuštaju
17 službu - napuštali su i drugi, ali među ostalima i pojedini pripadnici organa
18 bezbednosti - bez ikakvih zapreka i usporenja. Legalno su odlazili iz službe.
19 Tako je, naprimer, među prvima, kol'ko se ja sećam, tadašnji kapetan Črnko
20 Stojan je prvi koji je legalno otišô iz organa bezbednosti na drugu funkciju i
21 kasnije otišô i iz ratne mornarice, odnosno iz vojske uopšte.

22 Kod drugih pripadnika, ja bi rekô ne iz neprijateljskih pobuda, ali meni
23 je ostalo posebno jedan događaj koji se desilo u kancelariji zastavnika
24 Petrovića koji je tada... Petrović Dragan, koji je tada radio na dužnosti
25 arhivara u okviru Odelenja bezbednosti. Bio sam prisutan u momentu kada je
26 Ljubiša Beara ušô u kancelariji, zastavnik Petrović izvadio iz fioke šajkaču -

27
28
29
30

1 to je ona stara srpska kapa - sa simbolom... sa četničkim simbolom i stavio na
2 glavu. Kad je to... I kaže: "Ljubo vidi!" Kažem to "Ljubo vidi", bez obzira što
3 je ovaj bio podoficir, a kapetan bojnog broda kapetan bojnog broda i načelnik
4 Odeljenja bezbednosti, odnosi su bili tako... neformalni odnosi su bili tako
5 prisni i bliski da smo se čak i obraćali i sa "ti". Kad je to kapetan bojnog
6 broda Ljubiša Beara primetio, on je oštro reagovô i skrenuo mu pažnju da to
7 skine sa glave, da tak'e stvari se ne mogu držat u prostorijama oružanih snaga,
8 odnosno kancelarijama, da to spakuje i vrati odakle je i doneo, što je on to i
9 postupio. I oštro mi je zamerio što je uopšte takve stvari donosio u našim
10 prostorijama.

11 Mislím da nema potrebe da kažem da ta šajkača nije... *I'm sorry*
12 prevodiocu. Mislím da nema potrebe ovde da posebno naglašavam da je... to nije
13 neki veliki nacionalistički simbol. To je kapa šajkača uobičajena za Srbe, a
14 verujem da i časni Sud to zna; uobičajena šajkača koja se nosi... koja se i dan-
15 danas nosi u Srbiji samo bez one oznake.

16 P: Gospodine Alačov, mene interesuje situacija i reagovanje jednog
17 rukovodioca kao što je Ljubiša Beara, u situaciji kada pojedini kadrovi organa
18 bezbjednosti napuštaju službu. S druge strane imate blokadu kasarni, imate, sami
19 kažete, jednu napetu atmosferu, prekidaju se dotoci vode, prekidaju se telefoni.
20 Molim Vas, kako je on te stvari rješavao i kakve je Vama upute davao?

21 O: Ko god je izrazio želju... Ko god je izrazio želju da napusti organa
22 bezbednosti ili vojsku Jugoslavije, onda oružane snage SFRJ, njemu je bilo
23 udovoljavano bez ikakvih pritisaka i zapreka. Neki su izrazili želju da zbog...
24 upravo zbog tih pritisaka koje smo trpili, pređu na druge dužnosti u okviru
25 oružanih snaga, a neki su izrazili želju i da skroz napuste oružane snage. Ko

26

27

28

29

30

1 god je takvu želju izrazio, njemu je bilo udovoljavano. Upravo smo se
2 pridržavali, odnosno kapetan bojnog broda Beara, pridržavao se principa da
3 rad... ne samo principa, nego to je jedna tačka u pravilu službe organa
4 bezbednosti koja pripisuje da je rad u organima bezbednosti dobrovoljno, da se
5 dobrovoljno dolazi i ko god hoće i kad 'oće može da napusti taj rad, s tim što
6 ostaje obaveza zaštita podataka i drugih tajni koje... na koje je radio, da mora
7 da čuva.

8 P: Gospodine Alačov, svi sa ovih prostora znamo za jedan događaj koji se
9 tada desio u Splitu, a koji i u sredstvima javnog informisanja dobio karakter
10 kao "splitski davitelj". Možete li nam opisati taj događaj? Šta se to desilo? I
11 posebno, kako je služba bezbjednosti razriješila taj događaj? Ko je rukovodio i
12 kako se konačno završio?

13 O: Propaganda koja se u tom periodu vodila na opštem političkom planu,
14 toliko je pomutila svijest ljudi da su pojedini... pojedina lica slepo verovala
15 svim informacijama koje su bili plas... koja su bila plasirana... plasirani
16 preko jav... preko raznih sredstava. To je došlo dotle da je negde početkom maja
17 1991. godine - oni su govorili da je spontano došlo, međutim po mom ubedenju,
18 nije ni bitno - došlo je do organizovanog okupljanja ispred komande Vojno-
19 pomorske oblasti i blokada od strane građana. Ustvari, građani su bili
20 organizovano upućivani iz radnih organizacija da dođu ispred Komande i navodno
21 protestiraju protiv srpske vojske, mada još nismo bili srpska vojska, nego bili
22 jugoslovenska.

23 P: Po čemu je, ustvari, karakterističan taj incident? Zašto je on dobio
24 naziv "splitski davitelj"?

25 O: Ovaj... Ovaj incident je poznato po tome šta... što pojedine
26 ekstremne grupe - u okviru tih... te mase ljude, postojale su ekstremne grupe -
27 su pokušali da izazovi opšti metež i nered. Prosto su, očito je bilo, izazivali
28 da se upotrebi sila. Poznat je nažalost po tome što je u ovome događaju poginuo
29
30

1 vojnik... prvi vojnik koji je poginuo, Gešovski, iz Makedonije, koji je vršio
2 dužnost stražara, koji nije ničim izazvao da bude otvorena vatra na njemu.
3 Poznata je i po tome što su se pojedine ekstremne grupe - ja ih zovem ekstremne
4 grupe - vršili nasilje nad sredstava... nad sredstvima obezbeđenja. Jedna grupa
5 se popela na jednom oklopnom transporteru koje je bila... koji je bio u
6 obezbeđenju ko... u obezbeđenju komande, uhvatila jedan jak momak /sic/, upravo
7 taj uhvatio je vojnika koji je stajao sa glavom iznad kupol... iznad otvora
8 transportera, uhvatio ga za vrat i pokušavô da ga izvuče iz oklopnog
9 transportera. U okviru toga, bilo je naređeno da se strogo vodi računa da se ne
10 upotrebljava sila. Jedino mogli smo upotrebom minsko-eksplozivnih ili vatrenih
11 sredstava da sprečimo, međutim to bila ogromna masa. Ukoliko do toga bi došlo,
12 sigurno bi bilo više... daleko više žrt... nevinih žrtava osim toga davitelja. I
13 zato je on nazvan "davitelj", jer je stezô vojnika oko vrata i izvlačio van i
14 samo što nije čovek izdahnuo.

15 P: Kažete da je bila zabranjena upotreba oružja i minsko-eksplozivnih
16 sredstava. Ko je izdao tu naredbu?

17 O: Naredba... Naredbu je izdavalo komandovanje, ali znam da je na...
18 kapetan bojnog broda sugerisô komandovanju i predložio da se ne upotrebljava
19 sila, a i nama kad smo išli na samostalne zadatke, govorio kad... da se vatreno
20 oružje isključivo u krajnoj, krajnoj, ne onoj... u nužnoj odbrani, nego u
21 krajnjoj nuždi, kad nema drugog izlaza i mogućnosti da se spasi život. On je
22 samo sugerisô da se, a komandova... da se... komandovanju sugerisô da se izda
23 naredba da se ne upotrebljava vatreno oružje.

24 P: Vidimo, dakle, da je to bila jedna velika provokacija. Jedan vojnik
25 je stradao. Da li je služba bezbjednosti pristupila da otkrije te počinioce?

26 O: Samo... Samo da dopunim u vezi ovog događaja. Tada su... Kad je bio

27
28
29
30

1 ovaj događaj blokade komande Vojno-promorske... opšte blokade od strane
2 stanovništva, komande Vojno-pomorske oblasti, tada od strane pojedinih
3 ekstremnih grupa bile su blokirani jedna kolona oklopnih transportera koja je
4 došla da obezbedi... da... da koja je trebala doći u komandu Vojno-pomorske
5 oblasti da pojača obezbeđenje. Na putu je bila blokirana ta jedinica... taj deo
6 jedinice, od strane ekstremne... ekstremne grupe, bili iz... bila je posada
7 izbačena iz transportera i ti transporteri odveženi od strane tih civila. Opet
8 upornim zalaganjem, upornim razgovorima preko telefona sa predstavnicima MUP-a,
9 kapetan bojnog broda Beara je uspeo da se tri... ti transporteri smeste u
10 okviru... i obezbede kod pripadnika MUP-a i kasnije su transporteri preuzeti i
11 vraćeni u jedinici odakle su bili, odnosno iz koje su bile i uzete. Znači, bez
12 upotrebe vatrenih sredstava, bez upotrebe sile, bez drugih stvari.

13 Izvinjavam se. Pitali ste me -

14 O: Samo polako. Polako. Molim Vas, odgovorite mi sad kako ste Vi znali
15 da je baš Ljubiša Beara kontaktirao telefonom i razgovarao sa Ministarstv...
16 predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova?

17 O: Pa, obzirom da tada bilo maltene vanredno stanje, mi smo bili
18 neprekidno prisutni u radnim prostorijama u stalnoj pripravnosti, tako da smo
19 stalno bili... i ja sam se zadesio upravo u kancelariji u tom trenutku kod
20 kapetana bojnog broda Beare. I bilo je više takvih situacija kad se vodio taj
21 razgovor za drugih... i za rešavanje drugih problema, tak... ali ovo nadvo...
22 navodim u ovom slučaju.

23 P: Da se vratimo na ono pitanje što sam postavio, a niste mi odgovorili.
24 Da li je služba bezbjednosti preduzela mjere, i koje, da uhvati te počinioc?

25 O: Da. Obzirom da je naneta velika materijalna šteta, gubitak ljudskog
26 života i ostale stvari, napad na tada još legalnu vojnu organizaciju u

27

28

29

30

1 Hrvatskoj, nismo naišli na dobru saradnju sa pripadnicima MUP-a i nismo
2 očekivali da će se to razrešit. Zato smo, na insistiranju Uprave bezbednosti,
3 preduzeli mere na identifikaciju glavnih aktera tih događaja, kao što je
4 ubicu... ubica vojnika, kao što je identi... identitet toga davitelja i ostalih
5 još čet... još tri lica. Sada se trenutno ne sećam njihovih imena; prošlo je
6 puno vremena. Tu smo dobili zadatak iz Uprave bezbednosti, a i svesrdnu pomoć iz
7 Uprave bezbednosti, da to pitanje razrešimo.

8 U tom cilju, u komandi Vojno-pomorske oblasti doputovô je i tadašnji
9 načelnik Uprave bezbednosti, general Aca Vasiljević, koji je... nam je dao
10 instrukcije i pomagô u razrešavanju takvog stanja. Za kratko vreme uspjeli smo da
11 identifikujemo ta lica i da ih privedemo u prostorije vojnog-istražnog zatvora,
12 gde su bili saslušavani kasnije - ne znam, to je bilo iz nadležnosti suda, šta
13 je dalje bilo. Znam da su kasnije razmenjeni, na kraju. Nismo uspjeli... Pardon.
14 Nismo uspjeli da uhvatimo lica koji je pucalo i koje je ubilo vojnika. A prema
15 nekih našim saznanjima, to lice je bilo pod zaštitom organa MUP-a Hrvatske.

16 P: Recite mi, gospodine Alačov, u ovoj akciji, da li je učestvovao
17 Ljubiša Beara i kakva je njegova uloga bila?

18 O: Da. On, kao načelnik Odeljenja bezbednosti, je bio glavni rukovodioc
19 te akcije. Odredio... zajedno smo se... sačinili smo plan akcije, odredili ljude
20 i pripremu sa tim ljudima; rukovodili smo... rukovodio je sa akcijom do
21 njihovog... do njihove... do njene realizacije. Mogu da napomenem da je to
22 sprovedeno bez upotrebe vatrenog oružja, tako da nije bilo niti batina, ni
23 ništa.

24 P: Očigledno da je ova akcija bila, i taj incident, vrhunac neke
25
26
27
28
29
30

1 napetosti. Recite mi, u to vrijeme, u Vašem sektoru, odnosno u organu
2 bezbjednosti, da li je još uvijek mješovit nacionalni sastav?

3 O: Jeste, osim pojedina... nekoliko lica koja su otišla iz službe, kao
4 što je taj Črnko malopre što sam naveo; kasnije neki Radić Zoran. Malo je bilo
5 lica... Još neki su odlazili, ali malo je lica otišlo iz službe bezbednosti. Naš
6 sastav je bio heterogen. Čag je... čak je heterogen ostao i pri... nakon
7 predislokacije u Kumbor. Ako treba, mogu da navedem -

8 P: Moment. Polako, polako.

9 O: Aha.

10 P: U toku izlaganja, odnosno davanja odgovora, Vi ste napomenuli da ste
11 zbog specifičnog izgovora Ljubiše smatrali da je on Hrvat. Ali evo, sad već
12 znate da je Srbin, odnosno tada u vrijeme ove akcije ste znali da je Srbin.
13 Interesuje me da li je u to vrijeme, upravo u trenucima takvih velikih tenzija,
14 ipak u bilo kojoj prilici reagovao neprimjerenom, da ne kažem nacionalistički?

15 O: Ja... Ja nisam to primetio. Naprotiv, on je zadržao isti dijalekt,
16 isti način izgovora, isti način govora, ponašanja. Tako da ni u jednom trenutku
17 nisam primetio da... da ima naklonost prema ikoga drug... ko je druge
18 nacionalnosti, da ima nešta protiv drugoga koji je druge nacionalnosti.

19 P: Spomenuli ste maloprije da je izvršena dislokacija Komande Vojno-
20 pomorske oblasti u Kumbor. Zbog čega je to došlo i u kojem vremenskom periodu je
21 to obavljeno?

22 O: Pa, obzirom da je nakon ovih majskih događaja i pored obećanja
23 zvaničnih vlasti da će se tenzije utišati i smanjiti i doći do razrešenja
24 problema, tenzije su se i dalje usložavale. Kako sam malopre napomenuo, počelo
25 je od prekida struje, prekida vodosnabdevanja, prekida dotura hrane, prekida
26 normalne komunikacije na jav... preko javnih komunikacija, puteva; bilo je
27 drugih stvari, pretila je opasnost za opštu blokadu i da nas prisile da predamo
28 komandu. Zbog toga komandovanje je u početku, odnosno krajem... u toku avgusta,

29
30

1 donelo odluku da obez... obezbedil... obezbedilo kontinuitet komandovanja,
2 donelo odluku da izvrši dislokaciju jednog dela Komande - to, kako mi vojnici
3 kažemo, na isturenom komandom mestu. To je bilo na otoku Visu. Tamo je otišô
4 komandant sa jednim delom komande i bilo je predviđeno da se vrši smjena
5 ljudstva jedanput sedmično. Međutim negde oko 10. septembra, 9. il' 10.
6 septembra, došlo je... došlo je do opšte blokade i taj deo koji je bio na ostrvu
7 Vis - između ostalih sam bio i ja tamo - ostali smo tamo do kraja predislokacije
8 jedinica i komandi iz... sa teritorije Hrvatske.

9 Do predislokacije je došlo nakon dugotrajnih i mučnih pregovora sa... i
10 prego... nakon dugotrajnih pregovora međunarodnih organizacija koje su tada bile
11 na toj... na tu teritoriju i sa vlastima, da omoguće mirno izvlačenje jedinica,
12 komandi i porodica pripadnika vojske Jugoslavije koji su bili na teritoriji
13 Hrvatske, a hteli su da se isele, predislociraju. To je bilo negde krajem 1991.
14 godine, decembra 1991. godine, ne znam tačan datum... je izvučena zadnja
15 jedinica iz Splita.

16 P: Sad ćemo, gospodine Alačov, preći na jednu drugu temu. Interesuje me,
17 u vrijeme dok ste Vi bili na službi u Splitu, a i u Kninu, ali sad da se
18 zadržimo prvo u Splitu, da li je u toj službi ili u garnizonu Split bio na
19 dužnosti general Tolimir? Sad je bio... Sad je general, ne znam šta je tada bio.

20 O: Da, onda je bio kapetan. Prethodno bio na službi u Makedoniji, u
21 Velesu. I on i još jedan kapetan, Šteta, došli su u premeštaj radi popune
22 upražnjenih formacijskih mesta u Splitu. Tačne godine kada su došli, ne mogu se
23 setiti, al' mogu pretpostaviti, odnosno otprilike reći da se radi negde osamdes...
24 oko 1983. godine - da l' je jedna pre ili kasnije, ne znam. I Tolimir i Šteta,

25

26

27

28

29

30

1 kapetan Šteta, bili su postavljeni na formacijskim mestima referenta u
2 kontraobaveštajnoj grupi Split. To je moj i prvi susret i sa Tolimirom, upravo
3 kad je došô.

4 P: U to vrijeme, koju je dužnost vršio Ljubo Beara, kada je Tolimir
5 stigao u Split?

6 O: Pa ja mislim da se on upravo... da je on upravo tada i vratio se iz
7 garnizona Kumbor i bio je, kol'ko se ja sećam, postavljen za pomoćnika načelnika
8 Odelenja bezbednosti kontraobaveštajne grupe Vojno-pomorske oblasti; znači,
9 direktno pod rukovođenjem načelnika organa bezbednosti... Odelenja bezbednosti.

10 P: Da li je u to vrijeme Beara bio nadređeni starješina Tolimiru?

11 O: Ne. Neposredno nadređeni nije bio. Neposredno nadređen Tolimiru je
12 bio načelnik kontraobaveštajne grupe, a načelnik kontraobaveštajne grupe je
13 bio... sa njim je rukovodio načelnik Odelenja bezbednosti kontraobaveštajne
14 grupe. Međutim po resoru, po sektoru rada, ostvarivani su kontakti na razmjenu
15 iskustava, davanja određenih instrukcija, primedbi kako da se koji posô obavi.
16 Ali to samo u stručnom pogledu, kako se koji posô obavi.

17 P: Dakle, u to vrijeme i Vi ste bili tu. Možete li mi reći kakav je
18 odnos bio između Beare i Tolimira? Da li se radilo o čistom poznanstvu
19 oficira... i njihov profesionalni odnos?

20 O: Ako ćemo na... govorimo o privatnom odnosu, napomenuo sam malopre da
21 je Ljubiša kao čovek neposredan, pristupačan, kolegijalan i drugar. Međutim u
22 odnosu sa... u odnosu na druge predstavnike, s obzirom da smo mi bili tamo duže
23 vreme, da smo se duže poznavali i duže družili, sa Tolimirom, kol'ko ja znam,
24 nije se posebno družio, osim na planu službenih zadataka. Kol'ko ja znam, nisu
25 se ni kućno posećivali - kol'ko ja znam. Drugo, tada je već bilo nekako

26

27

28

29

30

1 oformljeno društvo poznanika od ranije, kao što je... s kojima se družio, tako
2 da... posebno na privatnom planu, nije bilo druženja, kol'ko ja znam.

3 P: Recite mi, molim Vas, pošto ste Vi bili u Splitu sve do dislokacije
4 Vojno-pomorske oblasti, da li je Tolimir u to vrijeme cijelo vrijeme bio u
5 Splitu?

6 O: Tolimir je bio u Splitu do... i na istom formacijskom mestu do
7 avgusta 1990. godine, osim u periodu kad je išo na školovanje - to je kra...
8 ovaj kraći period. A avgusta 1990. godine, došio u garnizonu Kumbor na moje
9 formacijsko mesto, odnosno da zameni mene. Ja sam se onda vratio nazad u Split.

10 P: Oprostite. Rekli ste da je došao na Vaše mjesto u Kumbor.

11 O: Ne, ne. U Kninu. Ja k... *I'm sorry*, greška. U Kninu je došio na
12 formacijsko mesto načelnika organa bezbednosti Komande 9. korpusa, da zameni
13 mene jer 1990. godine sam bio tamo. Izvinjavam se ako sam rekao "Kumbor.

14 P: A Vi ste do tada bili u Kninu?

15 O: Da, od 1988. do janu... ovoga, avgusta 1990. godine.

16 P: Ko je tada bio komandant tog 9. korpusa, a poznatiji kod nas i kao
17 Kninski korpus?

18 O: Komandant 9. korpusa je bio tada general Trajčevski Tomislav, koji je
19 došio iz Komande tadašnje 3. armije iz Skoplja.

20 P: Recite mi, da li je taj 9. ili Kninski korpus bio u sastavu Vojno-
21 pomorske oblasti Split?

22 O: Da. 9. korpus je pod... bio direktno pod komandom Komande Vojno-
23 pomorske oblasti u tom periodu.

24 P: Vidim da ste naglasili "u tom periodu". Da li je ta... bio neki drugi
25
26
27
28
29
30

1 period kada nije bio u sastavu Vojno-pomorske oblasti?

2 O: Pa sa počinjenjem oružanih sukoba, nakon naše predislo... odnosno mog
3 /nerazgovijetno/ i u toku još našeg boravka tamo, ja... krajem de...
4 osamdeset... 1991. godine, deveti... 9. korpus je bio jednom linijom
5 komandovanja pod Generalštabom oružanih snaga SFRJ. Praktično je bio na
6 pozadinskom snabdevanju komande... komandi Vojno pomorske-oblasti, a u
7 operativnom smislu, jednim delom je bio pod komandom Generalštaba.

8 P: Molim vas, gospodine Alačov, recite mi, da li je u tom periodu bilo
9 kada komandant ovog korpusa bio general Mladić?

10 O: Dok sam ja bio načelnik organa bezbedno... na službi u Kninu, Mladić
11 nije bio ni na kakvoj dužnosti u 9. korpusu. Kako sam ja otišô avgusta 1991...
12 pardon, 1990. i dolaskom Tolimira tamo, za komandant je došô Ninković... Niković
13 Špiro, general, koji je... nije ostô dugo, možda godinu dana, na toj dužnosti.
14 Ja Mladića nisam video, ali sam čuo da je došô na... u Knin, ali to je bilo
15 sigurno negde iza... od juna 1991. pa nadalje.

16 P: Bez obzira što pretpostavljate da je general Mladić tek negde u junu
17 1991. došao na komandanta korpusa, Vojna-pomorska oblasti i vi kao starješine,
18 pa samim tim i organi bezbjednosti i Ljubiša Beara kao rukovodilac u tom organu,
19 ste još izvjesno vrijeme bili u Splitu, jer Vi ste rekli da je negdje krajem
20 1991. godine došlo do dislokacije. Recite mi, da li je u tom periodu, da li Vi
21 znate, bilo ikakvih druženja gospodina Beare i generala Mladića, ne samo po
22 privatnoj liniji, nego i po službenoj liniji?

23 O: Obzirom... Samo da napomenem da jedno kratko vreme, Mladić je bio,
24 čini mi se, na dužnosti načelnika štaba, a posle nakon odlaska Nikovića je
25 preuzeo dužnost komandanta. A da kažem još i to, na Vaše pitanje odgovorim:
26 obzirom na takvo stanje koje smo imali na... u tom periodu na teritoriji uopšte
27 - otežano komuniciranje, otežano kretanje, poslova i obaveza preko glave -
28 vremena za privatnih susreta i druženja nije bilo. Ja nima... nemam informacije
29
30

1 i nemam saznanja da se Beara kret... družio sa Mladićem. Moguće da je bilo
2 službenih... kratkih službenih kontakata za vreme boravka na referisanju...
3 njihovog boravka na referisanju u našoj komandi, dok je moglo da se dolazi ili
4 za vreme kratkih poseta organa bezbednosti, kapetana bojnog broda Beare u Kninu.
5 A to je bilo možda dva ili tri kon... odlazaka njegovih u periodu, kol'ko se ja
6 sećam.

7 P: Odgovarajući na pitanja, rekli ste da je general Tolimir prešao iz
8 Splita u Knin 1990. godine, ako mi se... sjećam. I recite mi, šta Vam je
9 poznato, da li se vraćao u Split ili je i dalje ostao u Kninskom korpusu?

10 O: Nakon predislokacije jedinica Vojno-pomorske oblasti iz... sa
11 teritorije Hrvatske, 9. korpus je ostao na... jedno na vreme na teritoriji na
12 kojoj jeste, odnosno uglavnom u... na svom prostoru, tako da u tom sklopu i
13 Komanda, odnosno i Tolimir je ostao u tu jedinicu; do kada, ne znam, jel tada
14 već gubim sve veze sa njim, sa našim odlaskom.

15 P: Dakle, Vojno-pomorska oblast dobiva novo sjedište, novo odredište.
16 Hoćete nam reći gdje je to?

17 O: To je bio garnizon Kumbor, to je na crnogorskom primorju ili veće
18 mesto: Herceg Novi.

19 P: Recite mi, molim Vas, pred Vama su bili veliki zadaci da se praktično
20 smjesti komanda, da se nađu prostori - ko je koordinisao taj rad u ime Vaše
21 službe i da li ste imali saradnju sa civilnim organima vlasti?

22 O: Ako mislite u Crnu Goru...

23 P: Da.

24 O: ... na teritoriji Crne Gore, jeste, neposredna saradnja je postojala;
25 čak i neke... bili su nam ustupljeni i određeni objekti civilnih struktura, da
26 mi koristimo za smeštaj jedinica i komandi.

27

28

29

30

1 P: Pukovnik Beara je tada u toj upravi u Kumboru i je li on organizuje
2 rad službe?

3 O: Da. Došlo je nas tamo lica iz svih jedinica organ... pripadnika
4 organa bezbednosti iz svih jedinica. Slili smo se na jednom malom prostoru, bilo
5 je i viška kadra. Tako da je predstojalo da se izradi, obzirom na nove potrebe,
6 nova organizacijska formacijska struktura i da se reše postavljenja, popune,
7 formacijska mesta organa bezbednosti, administrativno reše status tih lica. To
8 je normalno... sa tim rukovodio i kapetan bojnog broda Beare, predlaganjem
9 određenih rešenja Komandi, tada već ratne mornarice.

10 P: Iz Vašeg današnjeg izlaganja proističe da ste prilično dug period
11 vremena bili ili u službi ili u neposrednoj blizini gospodina Beare, dakle
12 negdje od Vašeg početka rada u Lastovu, pa evo sve do Kumbora; od 1973., ako sam
13 dobro vidio, do 1991. godine. Kada se praktično i kojim povodom rastajete i
14 razilazite Vi i pukovnik Beara?

15 O: Pa mi nismo se razišli, ali odvojili smo se, rastali smo se, negde
16 jula meseca 1992. godine, kada je on otišô na druga formacijska mesta. Čini mi
17 se, u Upravi bezbednosti jedno vreme je boravio. E posle ne znam, išô je za
18 Vojsku Republiku Srpske.

19 P: To jeste zaista davno, 1992., ali vidim da ste dosta se poznavali,
20 pa, kako kažete, bili prijatelji. Možete li mi opisati Ljubišu Bearu 1992.
21 godine kad ste ga posljednji put vidjeli? Koja je to slika koju ste Vi
22 zapamtili, dakle njegov fizički lik?

23 O: Pa, ako mogu ja sebi da uzmem slobodu i da kažem: obzirom da smo bili
24
25
26
27
28
29
30

1 tri meseca ili četiri... četiri meseca odvojeni, on je bio u Splitu, ja bio na
2 Visu, prvi susret je bio u Kumboru negde od avgusta praktično 1991. Sledeći
3 susret je bio negde krajem januara 1992. godine. Uglavnom, konstitucija i
4 fizički izgled sličan, ali po malo bio mršaviji nego uobičajeno što sam ga ja
5 video zadnji put. Radi se o čoveku visokog sta... Radi se o čoveku visokog stasa
6 koji, ako treba fizički da opišem, ima zaliske, nosi naočare. Sa... Na drugom
7 planu, odnosno fizički izgled koji čovek vodi o svom izgledu /sic/, računa o
8 odevanju, stalno neprekidno se brijô i bio veoma uredan i uzoran starešina,
9 primerno odeven, opeglan, čistih odeća bez... cipela /sic/, posebno mi je ostalo
10 u sećanju, koje su se stalno sijale, presijavale, lakira... mislim, kao da su
11 lakirane.

12 P: Dobro, gospodine Alačov. Očigledno da Vam je Ljubiša Beara ostao u
13 dobroj uspomeni. Recite mi, molim Vas, kad se vratite unazad - to je moje
14 posljednje pitanje - da li ste ikad, u bilo kojoj situaciji, pa evo i u ovim
15 dramatičnim situacijama koje su bile u Splitu, bilo kada primijetili ili možda
16 čak i osjetili da je nastupao nacionalistički prema bilo kome od službenika ili
17 običnih ljudi, ne samo u poslovnom odnosu, dakle u službi, nego i u Vašim
18 privatnim druženjima?

19 O: Prema meni... Prema meni nije nikad, nikakvim gest... gestom,
20 nikakvim... nikakvom izjavom nije ispoljio nikakvo nacionalno ili druga...
21 drugo... uvrede. Nisam primetio da je imao takav stav ni prema drugim licima.
22 Naprotiv, i u ovom vremenu kritične situacije, u kritičnom stanju, nije vodio...
23 nije gledô ko je koje nacionalnosti, koje vere i veroispovesti, već prilikom
24 popune određenih formacijskih mesta, gledô je kvalitet i... i... i... i... i da
25 li ima odgovarajuću stručnu spremu tih... da bi se to lice postavilo.

26 Tako na dužno... u ovim kritičnim godinama kada buja taj nacionalizam,
27 kada se budi čak i druge negativne tenzije, za dužnosti komandanta bataljona je
28 postavljen ma... tada major Tole Žarko. U tim... Poznato mi je i to da u tim
29
30

1 kritičnim... u tom kritičnom periodu doprineo i pomogô da se, za vreme mog
2 boravka u Kninu, moj potčinjeni, kapetan Jukić Petar, premesti iz Knina u Split
3 i bio je postavljen na formacijskom mestu organa - Hrvat po nacionalnosti - i
4 bio postavljen na formacijskom mestu organa bezbednosti u zaštitnom puku. To je
5 zaštitni puk koji je od posebnog značaja bio.

6 Ili nakon predislokacije u... u Kumbor, tadašnji kapetan korvete,
7 Dugalić Ramiz, bio postavljen za zamenik - Musliman - bio postavljen za zamenik
8 načelnika kontraobaveštajne grupe. Ima i drugih primera gdje stvarno govore da
9 nije imao nikakve predispozicije ili ništa protiv pripadnika drugih nacija i
10 nacionalnih... nacionalnosti. Evo čak i ja sam ostao, iako Makedonac, na
11 formacijskom mestu koje sam obavljô i prije, koje je na određeni način bilo
12 rukovodeće u organima bezbednosti.

13 P: Hvala, gospodine Alačov, na ovim iscrpnim odgovorima.

14 G. NIKOLIĆ: Časni Sude, ja sam završio sa današnjim ispitivanjem.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zbog toga Vas nisam ni prekidao jer smo
16 se približavali pauzi, jer sam vidio da se približavate kraju. Zahvaljujem,
17 gospodine Nikolić i zahvaljujem i Vama, gospodine Alačov. Sada ćemo imati kratku
18 pauzu od 25 minuta, a onda ćemo početi sa unakrsnim ispitivanjem. Hvala.

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

20 ... Početak pauze u 12.31h

21 ... Sjednica nastavljena u 12.58h

22 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, želite li
24 unakrsno ispitati svjedoka?

25 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ne, hvala, časni Sude.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vama. Gospođu Nikolić, želite li
2 unakrsno ispitati svjedoka?

3 GĐA NIKOLIĆ: Ne, hvala, časni Sude. Nemam pitanja za ovog svjedoka.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Gospodin Lazarević je već
5 rekao da neće imati unakrsnog ispitivanja. Je li tako? Gospođu Fauveau?

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nemam pitanja.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala gospođu. Nema pitanja za tim
8 Obrane gospodina Miletića. Ne znamo želite li Vi unakrsno ispitati svjedoka?

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam se želio ispričati zbog toga što
10 nismo dali podnesak. Nećete se iznenaditi ako kažemo da nemamo apsolutno pitanja
11 za ovog svjedoka.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Sarapa, želite li
13 unakrsno ispitati svjedoka?

14 G. SARAPA: [simultani prevod] Nemam pitanja.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. To nas onda vodi k Vama,
16 gospodine Vanderpuye.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Časni Sude, ja ću imati kratko
18 unakrsno ispitivanje.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

21 Unakrsno ispituje g. Vanderpuye:

22 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

23 P: Dobar Vam dan, gospodine. Zovem se gospodin Kweku Vanderpuye.

24 O: Dobro.

25 P: Hvala. Pukovniče Alačov, sada me čujete, zar ne? Nadam se. Dobar Vam

26

27

28

29

30

1 dan. Zovem se Kweku Vanderpuye i u ime Tužiteljstva postaviti ću Vam neka pitanja
2 u vezi sa glavnim ispitivanjem.

3 O: Izvolite.

4 P: Dobro. Ova posljednja stvar o kojoj ste govorili neposredno pred
5 pauzu, prije nekih pola sata, bila je da niste znali ili da ne znate za bilo
6 koji događaj u kojem bi gospodin Beara bio uvrijedio ikoga ili da bi posebnu
7 pažnju poklanjao nacionalnom porijeklu neke osobe. Da li se sjećate tog dijela
8 Vašeg svjedočenja?

9 O: Da.

10 P: Gospodine, da li Vam je poznat izraz "Turčin", ali kao izraz koji se
11 koristi za opisivanje bosanskog Muslimana?

12 O: To sam ja čuo, da postoji takav izraz i da... Mislite da se pogrдно
13 nazivaju tim imenom? Ali ja to nisam čuo da je to... tu riječ od... bar ja nisam
14 bio prisutan kad je taj reč korišćena od strane kapetana bojnog broda, Beare.

15 P: A izraz "balija", jeste li čuli za taj izraz?

16 O: Jesam, čuo sam za taj izraz.

17 P: Dobro. Je li to također pogrđan izraz?

18 O: Jeste.

19 P: Ustvari, se radi o jednom krajnje uvredljivom, ponižavajućem izrazu,
20 zar ne?

21 O: Pa, zavisi ko kako shvati u kojoj... u kojoj je prili... kojom je
22 prilikom izrečeno. Ima raznih pogrđnih reči koje se koriste, posebno u srpskom
23 jeziku, koji su... svoju težinu dobijaju u određenom momentu određene situacije
24 u kojoj se koriste.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Je li to vrsta jezika kakvu biste očekivali da bi koristio
2 jedan visoki starješina neke vojske?

3 O: Ako se radi o zvaničnim kontaktima... Ako se radi o zvaničnim
4 kontaktima i o neposre... odnosno u komunikaciji, zvaničnoj komunikaciji, to ne
5 bi bilo primereno. Ako se radi o komunikaciji među ljudima, posebno za nas
6 južnjake, poznato kao u šali ili u drugim prilikama koji nisu zvanične, to i
7 nije, posebno ako se obostrano koriste određeni termini koji nisu baš ovak...
8 ove... ovakve prirode.

9 P: Jeste li ikada čuli da je gospodin Beara koristio te izraze?

10 O: Ja nisam bio prisutan i ne sećam se tak'ih izraza izrečenih s njegove
11 strane. Nisam ja neposredno bio prisutan tak'im događajima. Moguće je i ja da
12 kažem ponekad neki izraz u raznim situacijama, ali -

13 P: Dobro. Upoznat ću Vas s dokumentom; to je 539, dokument po pravilu
14 65ter. Ovo je, kao što vidite, dokument gdje je u potpisu otipkano ime "Ljubiša
15 Beara" i datum je 16. august 1995. Kaže se da se radi o dopisu koji je izdat za
16 Vrhovni vojni sud i to je strogo povjerljiv broj 15/95. Tu odmah desno, u prvom
17 redu, vidite da gospodin Beara govori, odmah u prvom redu: "Svi zarobljenici iz
18 bivše balijske enklave Žepa..." Vidite to?

19 O: Da.

20 P: Dobro. Pogledate li niže u dokumentu, vidit ćete da se spominju
21 pripadnici VRS-a, a u sljedećem redu stoji: "Organi bezbjednosti VRS-a i MUP-a
22 RS, koji će saslušavati zarobljene balijske sa ciljem stvaranja krivično-pravne
23 dokumentacije..." Vidite li to? To je odmah u sredini negdje drugog paragrafa.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To nije... nije ni bitno. Ne vidim najbolje, ali OK, verujem to što
2 ste pročitali. Nemam -

3 P: Pogledajmo treći paragraf, posljednju rečenicu u tom paragrafu, gdje
4 stoji: "Da biste to učinili, uputite dvojicu istražnih sudija sa daktilografima
5 i zamjenika tužioca, da bi se odmah nakon saslušanja balija mogla formirati
6 krivično-pravna dokumentacija." Vidite li to?

7 O: Da.

8 P: U vezi s jednim od posljednjih pitanja koje Vam je postavljeno, Vi
9 ste rekli da kad se radilo o imenovanjima, o postavljenjima, da je gospodina
10 Bearu interesiralo samo da zna spremu, kvalifikacije i kvalitetu rada od ljudi
11 koje je birao. Da li se sjećate toga?

12 O: Da, sjećam se.

13 P: Dobro. Pokazat ću Vam još jedan dokument. To je 3502 po pravilu
14 65ter. Nemamo englesku... Da, imamo englesku verziju. Uredu. Riječ je o
15 dokumentu... Molim da pogledamo na trenutak 2. stranicu, kako bih mogao
16 gospodinu pokazati da se radi o dokumentu koji je potpisao... Vidite li da ga je
17 potpisao Ljubiša Beara?

18 O: Da.

19 P: Dobro. Dokument nosi datum 27.11.1995. Ima strogo povjerljiv broj
20 12/46-701/95. Dokument govori o biranju određenog broja podoficira i vojnika iz
21 bataljona vojne policije kao osobne pratiocice Glavnog štaba. Pogledajmo dno

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stranice na B/H/S-u. Pogledajmo drugu stranicu na engleskom. Drugi paragraf na
2 engleskom kaže: "Podoficiri i vojnici koji budu predviđeni za pratnju, treba da
3 se ističu u vojničkom držanju i izgledu, obimom vojničkih znanja, kulturnim
4 ponašanjem i slično. Mogu biti samo Srbi, ali ne oni iz miješanih brakova ili
5 koji imaju članove porodice na teritoriji pod neprijateljskom kontrolom." To su
6 neki od kriterija koje je gospodin Beara precizirao i to su neke od kriterija
7 kojih se treba pridržavati pri angažiranju kandidata za ova mjesta.

8 Ovdje se radi o nečem što nije samo kvalifikacija određene osobe. Ide
9 se, dakle, dalje od toga da se traže samo kvalifikacije, zar ne?

10 O: Da. To je tačno, činjenično, i tako i piše. Međutim mi ovde
11 zaboravljamo jednu činjenicu, da je ono period u kome sam ja govorio, još o
12 postojanju jedinstvene Jugoslavije, da je to period kad je postojala vojska
13 Jugoslavije. Ovo je već period 1995. godine, kol'ko sam ovde video, kada su
14 zaraćene strane i suprotne strane, upravo Srbi i Muslimani, Bošnjaci. I normalno
15 je, po meni, što se i pri izboru kandidata za jednu takvu funkciju i dužnost,
16 vodi računa ko će da dođe na tu funkciju. I to ne treba nikoga da vređa, što ja
17 kao Makedonac ili onaj drugi kao Bošnjak, ne može da uđe u taj izbor. To su
18 drugi uslovi, drugi... druge prilike i sasvim drugačija situacija nego u ono
19 vreme kad smo mi bili jedinstveni. I ja sam govorio u onom periodu, do deve...
20 juna mjeseca 1992. godine. Jel posle toga, Beara odlazi na jednu stranu, ja sam
21 bio ostao 'vamo.

22 P: Mislim da ste Vi tokom Vašeg iskaza rekli da se Vi ustvari nikada
23 niste razišli, premda ste se fizički razdvojili. Želio bih znati, po Vašem
24 mišljenju, da li riječi koje ovdje piši, koje stoje, odražavaju činjenicu da

25

26

27

28

29

30

1 netko prije svega gleda na kvalifikacije osobe koja treba stupiti na neko mjesto
2 ili na nešto više.

3 O: Pa ja mislim da se vodi računa o izboru lica koja će dosledno
4 realizirat i sprovoditi zadatke koja će dobiti u... prilikom izvršavanju
5 zadataka. Isto kao što i Vi birate - *I'm sorry*, izvinite što tako tako kažem -
6 birate svoj radni tim i vodite računa, pored radnih sposobnosti ko je odakle i
7 šta je, isto tako i druga strana ima pravo da bira svoj tim i lica koja će
8 izvršavati određene zadatke. Pon... Ja ponovo kažem: po meni nije nikakva na...
9 nikakav... nikakva uvreda, niti neugodnost, što neko ne može da dođe na određeno
10 mestu. Ja ne mogu bit pogođen samim tim ako ne mogu bit određen za Vašeg
11 pomoćnika, jer ja nisam za to kvalifikovan, ali pored kvalifikacija tu dolaze i
12 ova druga... druge okolnosti.

13 P: A ta kvalifikacija bi mogla upravo zavisiti o tome koga ste Vi
14 oženili pred sukob, po Vašem mišljenju, je li tako? I to može biti nešto o čemu
15 će kvalifikacija ovisiti? Jer vidite, jedan od kriterija ovdje kaže da ne smiju
16 biti ljudi iz miješanih brakova. To je, po Vašem mišljenju, opravdano, je li
17 tako, gospodine Alačov?

18 O: Pa, čujte, situacija je pokazala, i prilikom raslojavanja i raspada
19 prethodne Jugoslavije, da pojedina lica koja su bila iz mešovitih brakova
20 potpadala pod uticaje supruge i drugih članova porodice, napuštala vojsku,
21 napuštala su ona form... onu dužnost za koju su se zakleli, da će izvršavati
22 zadatke pošteno i odano, da... dali zakletvu da će dostojno izvršavati zadatke.
23 Oni su potpali pod uticaj njihovih članova porodice i napustili su vojsku upravo
24 u onome trenutku kada su bili najpotrebniji vojsci.

25 Polazeći sa tog aspekta, polazeći sa tog aspekta i sa iskustava drugih,
26
27
28
29
30

1 to je normalno. Mislim, svakako kad se radi o izboru lica za pojedine funkcije
2 koje su osjetljive, da će se voditi računa i o tome. I to je prisutno u, kol'ko je
3 meni poznato, u svim armijama svijeta, da ne može neko biti ukoliko... bit
4 postavljen ili poverena određena funkcija, ukoliko ne ispunjava i druge uslove.
5 Na kraju krajeva, postoji gradacija oficira prvog... prvog ranga, drugog ranga,
6 trećeg ranga i zna se koji oficir dokle može napredovati. Ja nisam kriv ako sam
7 trećeg ranga, odnosno trećeg ranga i ne mogu napredovati. Ja ne mogu biti ljut ili
8 pogođen sa tim što ne mogu napredovati zbog toga što sam trećeg ranga, tako
9 rangiran. A tako... postoje takvi rangovi i, kol'ko je meni poznato, u stranim
10 armijama, isti.

11 P: A kojeg bi ranga bio netko, recimo, poput generala Miletića?

12 O: Ne znam ja /nerazgovijetno/.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Prigovor! Doista ne vidim koji je cilj
15 ovog pitanja. Ovo je svjedok koji ovdje svjedoči o karakteru jedne druge osobe.
16 On nije govorio uopće o Vojsci Republike Srpske. Čak ni ne znamo da li on
17 poznaje generala Miletića. Možda bi bilo dobro, za početak, uopće pitati
18 svjedoka da li on poznaje generala Miletića.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Favueau.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da je odgovorio na pitanje. A
21 ja više pitanja nemam.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Nikoliću, imate li
23 dodatnog ispitivanja? Izvolite.

24 G. NIKOLIĆ: Da, časni Sude. Samo kratko.

25 Dodatno ispituje g. Nikolić:

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Alačov, jeste li, za vrijeme vojne službe, bili član Saveza
2 komunista Jugoslavije?

3 O: Jesam, bio sam.

4 P: Recite mi, koji je osnovni kri... je li jedan od kriterijuma za
5 prijem u vojnu službu i na visoke vojne dužnosti, bilo i članstvo u partiji?

6 O: Pa, u to vreme bilo je, mada bilo je pripadnika vojske koji nisu bili
7 članovi, ali nisu bili na rukovodećim funkcijama.

8 P: Rekli ste da je u to vrijeme o kojem ste govorili i Vaša komanda, a i
9 vojska, oslikavala višenacionalni sastav tadašnje države. Molim Vas, pitanje
10 moje glasi: da li je jedan od kriterijuma za izbor na rukovodeće organe u vojsci
11 bilo i pridržavanje nacionalne zastupljenosti u sredini u kojoj se jedinica
12 nalazila?

13 O: U poc... u početku moje vojničke karijere postojala je... postojao je
14 princip da budu zastupljeni, kol'ko je god moguće, posebno na rukovodećim
15 funkcijama, srazmerno, pripadnici raznih nacionalnosti, tako da... iz raznih
16 teritorija. Međutim kasnije to je liberalizovano i - posebno za ove ostale
17 dužnosti - bile su... bilo je i tendencija i intencija da se primaju licu iz
18 lokalnog... iz bližih krajeva garnizona, ali za rukovodeće dužnosti i dalje je
19 postojô, ajmo reći, taj takozvani nacionalni ključ, da ne bude samo na određenim
20 funkcijama samo jedne nacionalnosti.

21 P: Gospodine Alačov, bivša Jugoslavija se raspala, formirane su uglavnom
22 nacionalne države. Želim čuti Vaše mišljenje. Da li bi bilo logično i moguće da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se u ovakvoj jednoj elitnoj jedinici, kao što je maloprije prikazano, za pratnju
2 najviših vojnih rukovodilaca, u Hrvatskoj izabere neko ovakve... Srbin ili iz
3 mješovitog braka?

4 O: Pa, ne samo sada, nego -

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak prije nego što
6 odgovorite. Izvolite, gospodine Vanderpuye.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Vidim da ovo pitanje traži nagađanje.
8 Svjedok nije vještak, a pitanje koje sam mu postavio odnosi se na konkretni
9 dokument koji sam mu pokazao.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja mogu da razumijem zbog čega ste
11 uzeli riječ da uložite prigovor, zbog toga što Obrana koristi ono što je Vaše
12 mišljenje /kako je prevedeno/. Međutim kasnije je on postavio vrlo konkretno
13 pitanje na koje svjedok može odgovoriti, na osnovu svoje ekspertize. Međutim u
14 svakom slučaju, ja Vas ne krivim što ste ustali da uložite prigovor.

15 Pukovniče Alačov, možete li odgovoriti na pitanje? Ono je vrlo
16 jednostavno. Da li je bilo moguće i logično da se u jednoj elitnoj jedinici
17 kakva je u ovom dokumentu, za zaštitu najviših zvaničnika, da u nju bude izabran
18 neko ko je, recimo, Srbin koji dolazi iz mješovitog braka i živi u Hrvatskoj?
19 Ono što meni nije jasno jeste ono na koji vremenski period se svjedok upućuje.
20 Da li je to prije nego što se Jugoslavija raspala ili kada je rat već bio u
21 toku?

22 G. NIKOLIĆ: Časni Sude, ja sam upravo mislio na posleratni period jer
23 sam u svom pitanju naveo da je poslije rata formirano nekoliko nacionalnih
24 država i pitanje se odnosi na poslijeratni period.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Znači, period nakon rata ili
2 tokom rata?

3 G. NIKOLIĆ: Ili jedno, ili drugo. Tokom rata ili polije 1996.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Onda možete podijeliti svoj
5 odgovor na sva dijela, na onaj tokom rata i nakon rata. Ako možete odgovoriti na
6 to pitanje. Ako niste u poziciji da odgovorite na pitanje, molim Vas da nam to
7 kažete pa ćemo preći na drugo.

8 SVJEDOK: Pokušaću da odgovorim. I odma da kažem da u svakoj... svakom
9 događaju ili svako... u svakom pravilu ima izuzetaka. Ukoliko se nek... za
10 nekoga postoje podatci da je odan i prihvaća osnovne stavove ili osnovna
11 opredeljenja ili osnovne... osnovna opredeljenja i da je lojalan, on će bit
12 uključen u takvu jedinicu. A... Međutim to su izuzetci, a izuzetci ne čine
13 pravila, po meni. Na kraju krajeva, ako ćemo... i u današnjoj srpskoj vojsci
14 postoje Srbi... pripadnici vojske Srbi i iz Republike... poreklom iz Hrvatske i
15 poreklom iz Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine - po meni. E da li su
16 oni funkcij... na visokim funkcijama ili ne, trenutno ne'am nekih takvih
17 saznanja i ne mogu da kažem. Doduše, ima i na visoki funkci... na visokim
18 funkcija; zavisi šta se smatra visoka funkcija, da li načelnik Generalštaba
19 ili... Na kraju krajeva, i načelnik Generalštaba vojske Srbije je, kol'ko ja
20 znam, iz... rodom iz Knina ili od Knina. Ne znam da l' sam odgovorio na pitanje
21 koje je postavljeno.

22 G. NIKOLIĆ:

23 P: Mislim, gospodine Alačov, pitanja su bila dva. Moliću malo pažnju
24 Vašu. Znači, na osnovu ovoga svega što smo razgovarali, da li je moguće bilo u
25 ratu da u jednoj elitnoj jedinici u Hrvatskoj, član pratnje nekog visokog
26
27
28
29
30

1 oficira bude Srbin i da li je to isto moguće danas, poslije rata, u
2 novoformiranim državama? To je bilo pitanje.

3 O: Opet ja kažem ono što sam malopre rekô, da u svakom pravilu ima
4 izuzetaka. U ratu je teško doći do saznanja ko je kakvih opredelenja. Na ra...
5 Na kraju krajeva, čovek se... je često podležan, u takvim nestabilnim prilikama,
6 odnosno promenljivim prilikama, čovek je podložan čestim promenama iz svoga
7 ponašanja, iz svog opredelenja. Ima ljudi koji danas zastupaju jedno
8 opredelenje, a pod određenim pritiskom, u sled raznih događaja, to
9 opredelenje... ako je labilan ili potpadne pod uticaj drugoga, može vrlo brzo da
10 promeni svoje opredelenje i da bude više štete. Postoji mogućnost da bude više
11 štete nego potrebe... nego koristi. Bilo je i u toku borbenih dejstava u
12 Hrvatskoj Vojsci pripadnika, na rukovodećim dužnostima, pripadnika drugih
13 nacionalnosti. Bio je pripadnik albanske nacionalnosti, komandant brigade,
14 kljent ovog suda, Ademi.

15 P: Dobro. Hvala, gospodine Alačov.

16 G. NIKOLIĆ: Gospodine predsjedavajući, nemam više pitanja.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem.

18 Ni mi nemamo više pitanja za Vas, pukovniče, što znači da sada možete
19 otići. Naše osoblje će Vam dati svu potrebnu pomoć, a u ime svih nas, želim Vam
20 zahvaliti što ste došli ovamo i sretan put kući.

21 SVJEDOK: Hvala i Vama i kompletnom posluži. *Thank you.*

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dokumenti, gospodine Nikoliću?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NIKOLIĆ: Časni Sude, nemamo nikakvih dokumenata.
2 [Svjedok se povlači]
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Vanderpuye.
4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zahvaljujem. Ja imam 65ter 539 i 65ter
5 3502.
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li prigovora, gospodine Nikoliću?
7 G. NIKOLIĆ: Da, prigovaramo za ovaj dokument iz 1996. godine jer je to
8 van okvira Optužnice.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li odgovoriti na to, gospodine
10 Vanderpuye?
11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Dokumenti koje sam pokazao svjedoku su
12 dokumenti iz 1995., oba dokumenta.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To sam i ja mislio, ali ja se tu ne
14 mogu prepirati.
15 G. NIKOLIĆ: Očigledno sam ja onda previdio datum. Hvala.
16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. To znači da onda, u osnovi,
17 nemate prigovora, pa onda se oba dokumenta usvajaju u spis.
18 Što nas dovodi do sljedećeg svjedoka. Da li je on tu? Samo jedan
19 trenutak. Gospođo Fauveau?
20 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, prije nego što saslušamo
21 sljedećeg svjedoka, kako ne bi bilo ikakvih iznenađenja, ja bih Vas zamolila za
22 dodatne smjernice za unakrsno ispitivanje koje vodi Tužilaštvo, jer ako se
23 Tužilaštvu dopušta da postavlja pitanja koja nemaju nikakve veze sa glavnim
24
25
26
27
28
29
30

1 ispitivanjem i da se spominje optuženog koji uopće nije pripremljen, mislim da
2 to nije fer prema Obrani i mislim da u takvom slučaju Tužilaštvo bi trebalo biti
3 obavezno da obavijesti Obranu o drugim optuženima koji će biti spomenuti u
4 unakrsnom ispitivanju, kako bismo mogli da se pripremimo.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja vidim Vašu poentu. S druge strane,
6 unakrsno ispitivanje je ono što jeste; najveći dio vremena ne može se
7 predvidjeti baš mnogo, jedno pitanje slijedi drugo ponekad. Sljedeće pitanje čak
8 nije bilo ni namjeravano, a postavljeno je upravo zbog odgovora na prethodno
9 pitanje. Toga se sjećam kada sam ja lično vodio unakrsna ispitivanja. Ponekad bi
10 naprosto prekrižio sve ono što sam zapisao i pripremio, kad bi se suočio s novim
11 činjenicama. Izvolite.

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja se u potpunosti slažem sa Vama, časni
13 Sude. Međutim pitanje vezano za mojeg klijenta koje je bilo upućeno svjedoku
14 bilo je naprosto izvan konteksta unakrsnog ispitivanja i nije imalo nikakve veze
15 s onim što je svjedok bio rekao i nije se uopće moglo izvući iz odgovora tog
16 svjedoka.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye. Da li
18 želite komentirati?

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ako želite, ja mogu.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda kratko.

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Direktno je vezano za odgovor koji je
22 svjedok dao. Svjedok je odgovorio na pitanje o razmatranju nacionalne

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pripadnosti vezano za napredovanje u službi za one koji su iz mješovitih
2 brakova. To je razlog što je pitanje bilo postavljeno svjedoku, a isto tako, to
3 je i pitanje kredibiliteta svjedoka u smislu njegove ocjene tog materijala.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Hvala vam oboma. Ja sam siguran
5 da u budućnosti će isto tako biti slučajeva koji će tražiti takva pitanja ili
6 ukazivati takve probleme.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da smo sada u
8 situaciji da to nije uopće fer prema svjedoku. On je odgovorio precizno na
9 pitanje, rekao da ne zna, ali mi ne znamo da li se radi o Republici Srpskoj, ne
10 znamo da li je general Miletić oženjen Hrvaticom i nemamo nikakve predstave o
11 bilo čemu od svega toga, a znamo da ni svjedok ne zna u koju kategoriju general
12 Miletić pripada, pa onda ne vidim kako možemo ocijeniti takve dokaze u kontekstu
13 toga da ne znamo.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospođu Fauveau, ali
15 mislim da ne trebamo o tome dalje diskutirati. Ko je sljedeći svjedok? Da li
16 želite početi? Izvolite, gospodine Vanderpuye.

17 G. NIKOLIĆ: Časni Sude, naš je svjedok. Imaću više... više od ovog
18 preostalog vremena, pa ukoliko smatrate /nerazgovijetno/, možda bi bilo najbolje

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prijepodne sutra. Mi smo inače spremni.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da počnemo sa onim preliminarnim
3 podacima, pa ćemo to riješiti, pa možemo nastaviti s radom, ako se moje kolege
4 slažu. Uredu.

5 [Svjedok je ušao u sudnicu]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine.

7 SVJEDOK: Dobar dan.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobrodošli na ovaj Međunarodni sud i na
9 ovaj predmet, konkretno. A tu ste jedan od svjedoka koje je pozvao tim Obrane
10 gospodina Ljubiše Beare. Sada ćete početi sa svjedočenjem. Imamo još 10 minuta
11 danas, a nastavljamo sutra. Prije nego što počnete sa svjedočenjem, od Vas se
12 traži, po našim pravilima, da date svečanu izjavu da ćete tokom svjedočenja
13 govoriti istinu. Sada će Vam tekst predati poslužitelj. Molim da ga glasno
14 pročitate i to će biti Vaša prisega za nas.

15 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa
16 osim istine.

17 SVJEDOK: VOJISLAV MEDIĆ

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Molim da se udobno
19 smjestite.

20 SVJEDOK: Hvala.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pošto ste Vi bili sudac u svojoj
22 karijeri, onda Vam je savršeno jasno kakav će postupak ovdje biti, kako će
23 izgledati. Tim Beara koji Vas je pozvao će Vas prvo ispitati i to će biti glavno

24

25

26

27

28

29

30

1 ispitivanje, nakon čega dolazi unakrsno ispitivanje od strane Tužilaštva
2 i eventualno drugih timova Obrane.

3 Gospodine Nikoliću, završit ćemo, molim Vas, u petnaest do dva.

4 G. NIKOLIĆ: Hvala, časni Sude.

5 Ispituje g. Nikolić:

6 P: Dobar dan, gospodine Mediću.

7 O: Dobar dan.

8 P: Ja... Iako smo se mi upoznali, ja ću Vam se zvanično predstaviti radi
9 zapisnika. Ja sam Predrag Nikolić, advokat u timu Odbrane Ljubiše Beare. Prije
10 nego što počnete odgovarati, moraćemo se malo usaglasiti oko tehničkih stvari.
11 Obzirom da mi razgovaramo na srpskom, potrebno je vrijeme da prevodioci to sve
12 prevedu i ostalim učesnicima. Zato ću Vas zamoliti da sačekate uvijek malo moje
13 pitanje i onda odgovorite. Prije postavljenog pitanja -

14 G. NIKOLIĆ: Jedna greška u transkriptu. Stranica 75, red 21., naznačeno
15 je "gospodin Remetić". Ovo je gospodin Medić. Gospodin Remetić će doći malo
16 kasnije.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala što ste na to ukazali, gospodine
18 Nikoliću. Ispravka će odmah biti učinjena.

19 G. NIKOLIĆ: Hvala.

20 P: Gospodine Mediću, ja ću Vas zamoliti, po nekom uobičajenom redu, da
21 nam se sada Vi predstavite; dakle, ime i prezime, mjesto i godina rođenja.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja sam Vojislav Medić. Rođen sam 01.10.1956. godine u selu Gornja
2 Suvaja, opština Donji Lapac, sada opština Gračac, Republika Hrvatska.
3 P: Koje ste škole i obrazovanje završili?
4 O: Ja sam završio osnovnu, srednju vojnu školu i pravni fakultet.
5 P: Je li bilo nekih specijalističkih zvanja?
6 O: Pa, bilo je. Posle srednje škole sam završio kurs radio-telegrafije i
7 plovio sam na podmornicama kao radio-telegrafista.
8 P: Hvala. Gdje ste sve obavljali pravničku dužnost?
9 O: Nakon završenog fakulteta, 1982. godine sam premešten u Vojni sud u
10 Ljubljani, gde sam dve godine obavio pripravnički staž, a nakon toga sam 1984.
11 godine postavljen za stručnog saradnika u Vrhovnom vojnom sudu u Beogradu.
12 P: Ako sam pravilo shvatio, Vi ste se dobrovoljno prijavili u pravnu
13 službu u vojsci.
14 O: Pa, dobrovoljno. Nakon završenog pravnog fakulteta, tražio da budem
15 premešten u pravnu službu.
16 P: Koju ste vrstu poslova - dakle da li građansko, krivično ili neko
17 treće - obavljali dok ste bili na službi u vojsci?
18 O: U Vrhovnom vojnom sudu sam bio stručni saradnik u Krivičnom odeljenju.
19 Nakon tri godine, tačnije 1987. godine, sam postavljen za istražnog sudiju
20 Vojnog suda u Beogradu i bavio se isključivo krivicom... krivičnim pravom.
21 P: Jeste li cijeli ovaj period, do izbijanja rata, bili istražni sudija?
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Nisam čitavo vreme. Istražni sudija sam bio od 1987. do, kol'ko se
2 sećam, 1993. godine, a zatim sa bio predsednik Veća do 1995. godine; znači,
3 predsedavao Krivičnom veću.

4 P: Ja ću vas zamoliti da nam objasnite organizaciju vojnog sudstva u
5 periodu neposredno pred izbijanje ratnih dejstava, odnosno do 1992. godine.

6 O: Ako... Ako mislite na teritorijalnu organizaciju...

7 P: Da.

8 O: ...postojali su vojni sudovi pri svakoj vojnoj oblasti ili... nekada
9 su se zvali i armije. Znači, svaka armija je imala svoj vojni sud i uz njega
10 Tužilaštvo. I postojao je Vrhovni vojni sud u Beogradu.

11 P: Da li se možete sjetiti da nam sad, poimenično, navedete koji su to
12 bili vojni sudovi i njihova sjedišta - prvostepeni vojni sudovi?

13 O: Pa svakako da mogu. Postojao je Vojni sud u Beogradu za 1. armijsku
14 oblast; Vojni sud u Ljubljani, mislim da je to bila 9. armija; Vojni sud u
15 Zagrebu za 2. armiju; Vojni sud u Splitu za Vojno-pomorsku oblast; Vojni sud u
16 Sarajevu, za... mislim da je to bila 7. armija; Vojni sud u Skoplju, ne znam
17 koji je broj nosila ta armija, i Vojni sud u Nišu.

18 P: Da li je, i u kojoj mjeri, ova organizacija sudova promijenjena,
19 obzirom da je došlo do raspada Jugoslavije i 1992. godine praktično formirana
20 Savezna Republika Jugoslavija? Moliću Vas, znači, da mi napravite teritorijalnu
21 podjelu sudova u Saveznoj Republici Jugoslaviji, 1992. godine kakva je bila.

22 O: Mislim da je 1991. godine već, ili 1992. godine, nisam tačno siguran

23
24
25
26
27
28
29
30

1 sada, nakon povlačenja armije iz Slovenije, ulogu... uloga tog suda prestala
2 praktično. Ostao je Vojni sud u Zagrebu. Nakon tih događaja kad... kad je počeo
3 rat i ta ratna zbivanja, Vojni sud iz Splita je premešten u Tivat, u Crnu Goru.
4 Ostali su, u to vreme, sudovi radili.

5 G. NIKOLIĆ: Časni Sude, ja sam mislio sa ovim... organizacijom vojnih
6 sudova, ako bismo mogli sada završiti i zbog načina izlaganja da nastavimo
7 sutra.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem. Nastavit ćemo sutra ujutru
9 u 9.00 sati. Doviđenja.

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

11 ... Sjednica završena u 13.44h.

12 Nastavak zakazan za petak,

13 11.07.2008. u 09.00h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30